



INSPEKCJA OCHRONY ŚRODOWISKA

Obrót nielegalnymi odpadami. Problemy związane z transportem i składowaniem odpadów w kontekście art. 183 k.k.

Prezentuje Grzegorz Jarzyna



Program na dziś

CZEGO SIĘ PAŃSTWO NAUCZA

- Czym jest szara strefa w gospodarce odpadami?
- Dlaczego tak trudno ją zwalczać?
- Jakie rodzaje przestępstw są popełniane w związku z obrotem odpadami?

Odpowiedzialność w ochronie środowiska



- Cywilna
- Administracyjna
- Karna (m.in. rozdział XXII Kodeksu karnego)

EKOLOGIA

Nauka o budowie i funkcjonowaniu przyrody, zajmująca się badaniem oddziaływań pomiędzy organizmami a ich środowiskiem.



ŚRODOWISKO

Całokształt ożywionych i nieożywionych składników przyrody, ściśle ze sobą powiązanych, otaczających organizmy żywe. W jego ramach można wyróżnić następujące elementy: gleba, woda, klimat, rośliny, zwierzęta, człowiek.



Ochrona środowiska w Polsce

Ochrona środowiska



ochrona środowiska IOŚ i inne organy kontrolne

- Prawo ochrony środowiska;
- Prawo wodne;
- Prawo atomowe;
- Prawo górnicze i geologiczne;
- ustawy odpadowe: o odpadach, czystościowa, ZSEiE, opakowaniach, recyklingu pojazdów, bateriach i akumulatorach, obowiązkach przedsiębiorców, TPO, odpadach wydobywczych, POŚ.

ochrona przyrody SUFO

- ustawa o ochronie przyrody;
- ustawa o lasach;
- Prawo łowieckie.

Ustawy odpadowe w polskim prawie



- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo Ochrony Środowiska;
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach;
- Ustawa z dnia 20 stycznia 2005 r. o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji;
- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2009 r. o bateriach i akumulatorach;
- Ustawa z dnia 11 maja 2001 r. o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie gospodarowania niektórymi rodzajami odpadów;
- Ustawa z dnia 10 lipca 2008 r. o odpadach wydobywczych;
- Ustawa z dnia 11 września 2015 r. o zużytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym;
- Ustawa z dnia 11 czerwca 2013 r. o opakowaniach i gospodarce odpadami opakowaniowymi
- Ustawa z dnia 29 czerwca 2007 r. o międzynarodowym przemieszczaniu odpadów;
- Ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

Definicje ustawowe

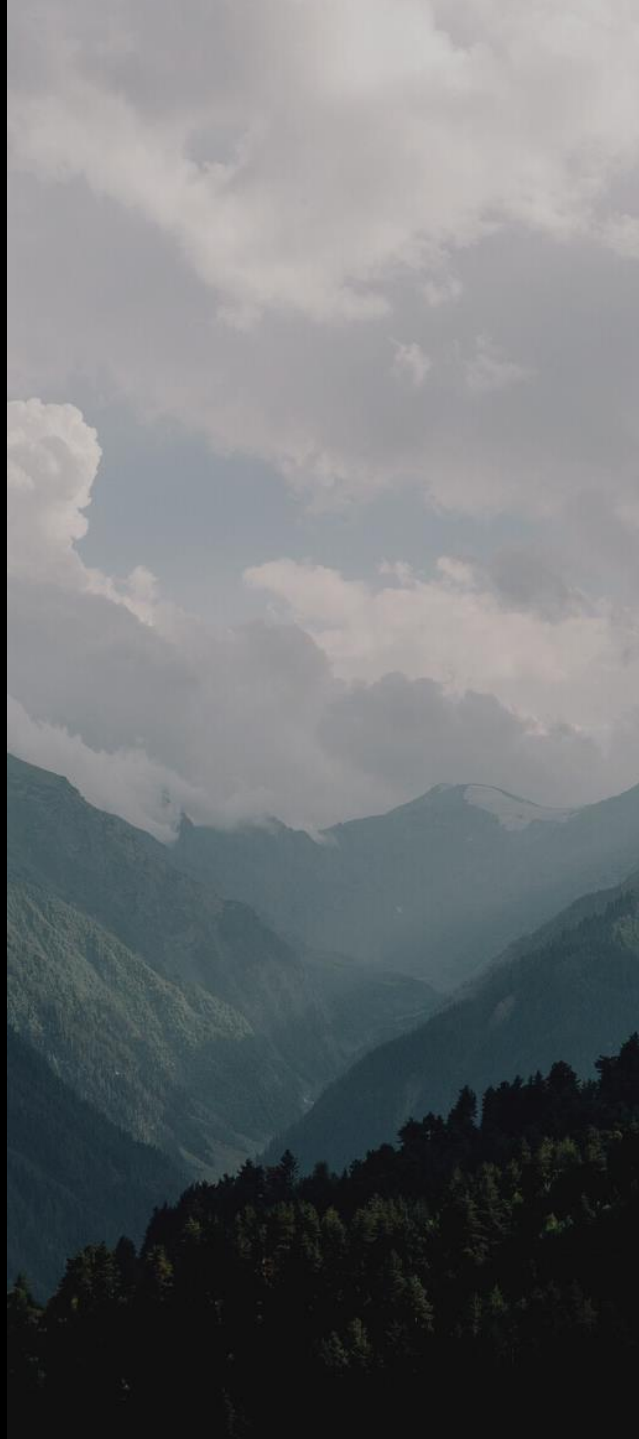


Art. 3 ust. 1 pkt 2 gospodarowanie odpadami – rozumie się przez to zbieranie, transport, przetwarzanie odpadów, łącznie z nadzorem nad tego rodzaju działaniami, jak również późniejsze postępowanie z miejscami unieszkodliwiania odpadów oraz działania wykonywane w charakterze sprzedawcy odpadów lub pośrednika w obrocie odpadami.

Pośrednikiem w obrocie odpadami w polskim systemie prawnym są organizacje odzysku, które powstały na gruncie tzw. ustaw produktowych.

Natomiast sprzedawcą odpadów może być każdy podmiot, który będzie wykonywał nabywanie i zbywanie odpadów i będzie wpisany do rejestru BDO (Baza Danych o Odpadach). Pośrednikami mogą być wszyscy gospodarujący odpadami.

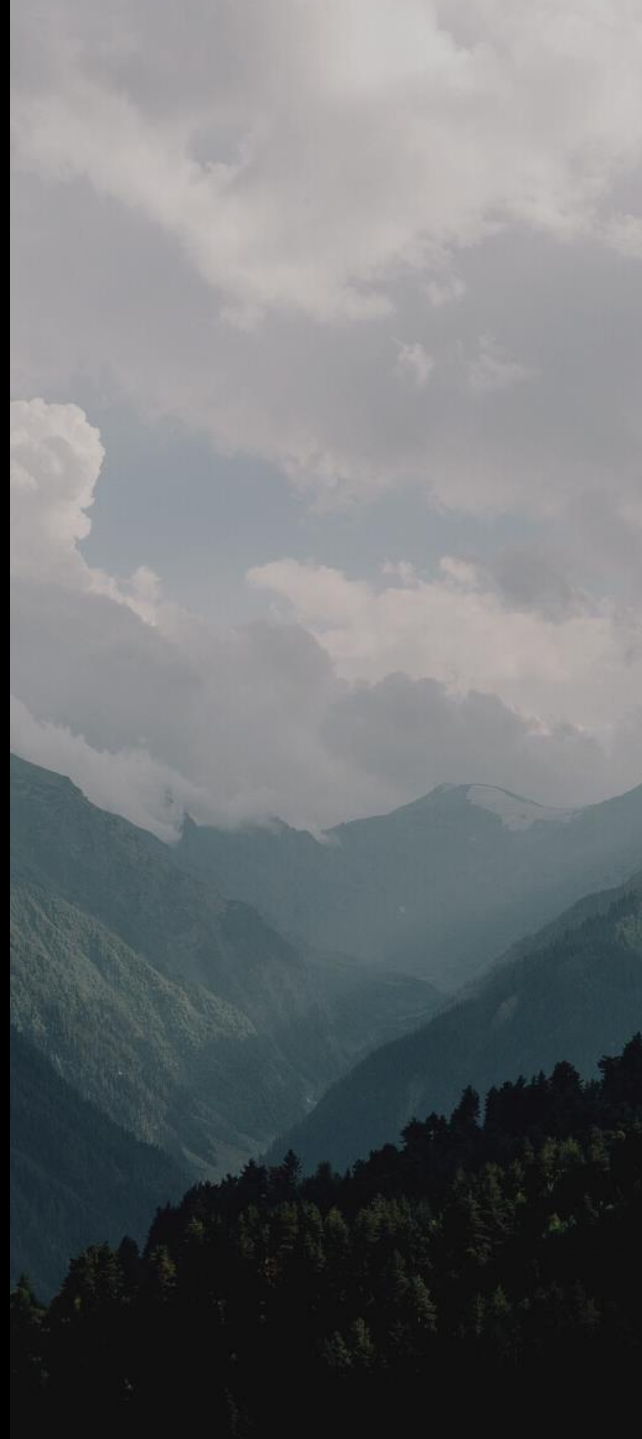
Art. 3 ust. 1 pkt 3 gospodarka odpadami – rozumie się przez to wytwarzanie odpadów i gospodarowanie odpadami;



OCHRONA ŚRODOWISKA

Art. 3 pkt 13 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r.
Prawo ochrony środowiska. Ochrona
środowiska – podjęcie lub zaniechanie działań,
umożliwiających zachowanie lub przywracanie
równowagi przyrodniczej; ochrona ta polega w
szczególności na:

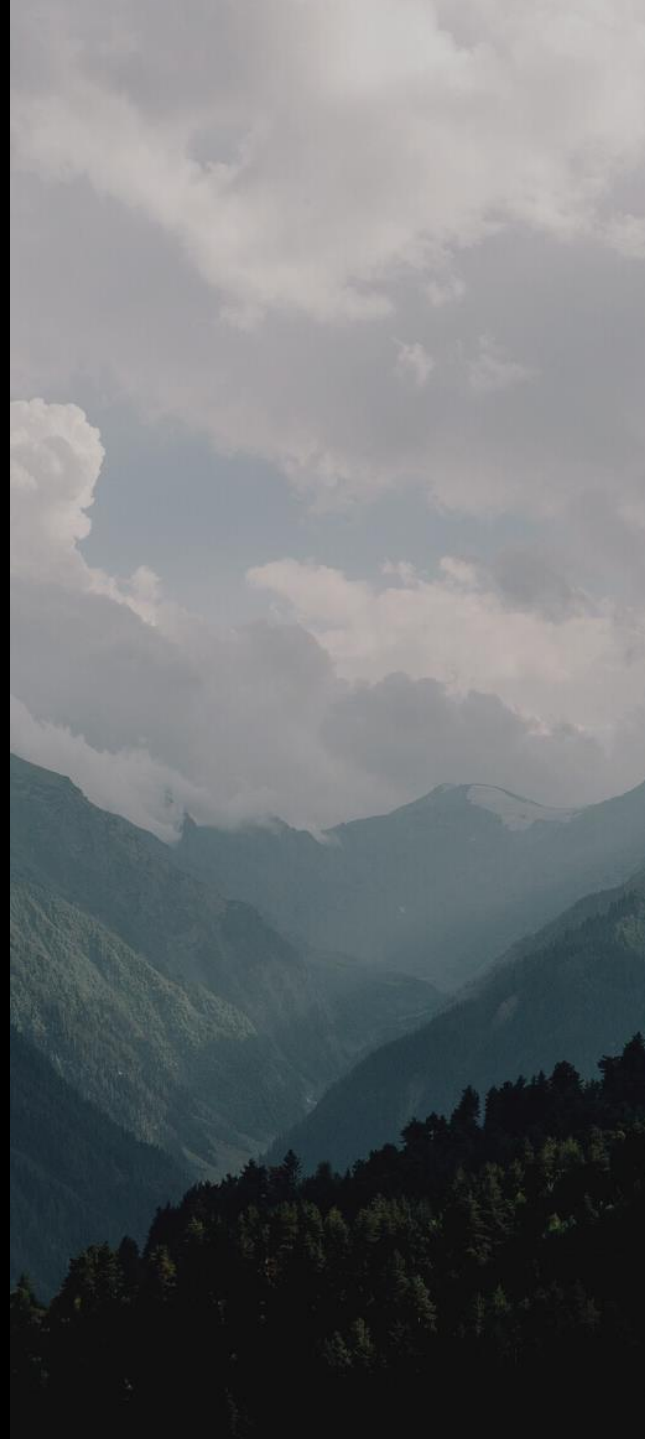
- a) racjonalnym kształtowaniu środowiska i gospodarowaniu zasobami środowiska zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju,
- b) przeciwdziałaniu zanieczyszczeniom,
- c) przywracaniu elementów przyrodniczych do stanu właściwego.



ORGANY OCHRONY ŚRODOWISKA

Art. 376 POŚ Organami ochrony środowiska są:

- 1) wójt, burmistrz lub prezydent miasta;
- 2) starosta;
- 2a) sejmik województwa;
- 2b) marszałek województwa;
- 3) wojewoda;
- 4) minister właściwy do spraw środowiska;
- 5) Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska;
- 6) regionalny dyrektor ochrony środowiska.



ORGANY W ZAKRESIE GOSPODARKI ODPADAMI

Zgodnie z ustawą o odpadach, POŚ oraz ustawą o MPO, organami właściwymi w zakresie gospodarki odpadami są:

- 1) wójt, burmistrz lub prezydent miasta;
- 2) starosta;
- 3) marszałek województwa;
- 4) minister właściwy do spraw środowiska;
- 5) Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska;
- 6) regionalny dyrektor ochrony środowiska;
- 7) **Główny Inspektor Ochrony Środowiska.**

Właściwość organów OŚ



Wójt, burmistrz, prezydent miasta

Art. 26 i 26a ustawy o odpadach – usunięcie odpadów z miejsca na ten cel nieprzeznaczony.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska

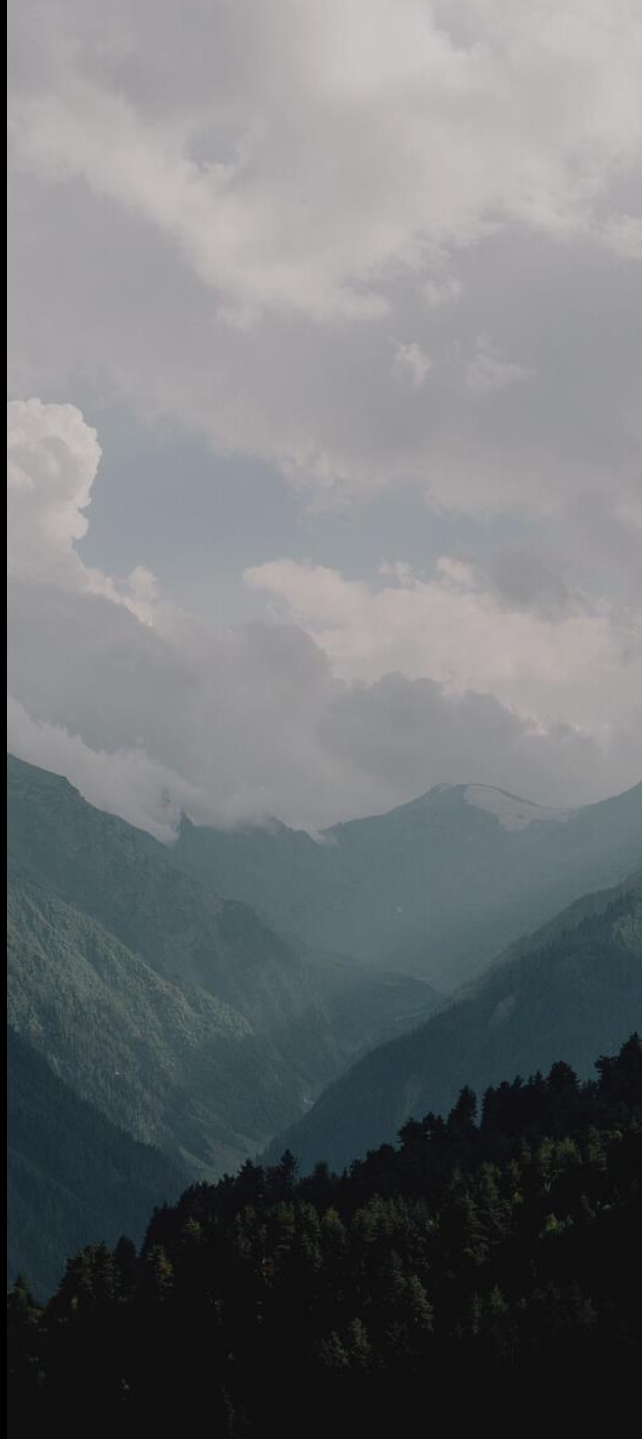
Art. 11 ustawy o zapobieganiu szkodom w środowisku – nadzór nad likwidacją szkody w środowisku

Prezydent / starosta, marszałek województwa, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska

Art. 47 w związku z art. 41 ustawy o odpadach – wezwanie i cofnięcie decyzji na zbieranie / przetwarzanie odpadów, bez odszkodowania.

Marszałek województwa

Art. 293 ustawy Prawo ochrony środowiska – opłaty podwyższone za magazynowanie odpadów w miejscu na ten cel nieprzeznaczonym.



ORGANY ŚCIGANIA W ZAKRESIE GOSPODARKI ODPADAMI

Prokuratura

Policja

KAS

CBA

oraz

IOŚ*

*Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości w sprawie organów uprawnionych obok Policji do prowadzenia dochodzeń oraz organów uprawnionych do wnoszenia i popierania oskarżenia przed sądem pierwszej instancji w sprawach, w których prowadzono dochodzenie, jak również zakresu spraw zleconych tym organom.

Wiedza procesowa IOŚ



„Organy Inspekcji Ochrony Środowiska są bowiem organami posiadającymi specjalistyczną wiedzę z zakresu odpadów, w związku z czym upoważnione są do samodzielnego (bez potrzeby każdorazowego odwoływania się do opinii biegłych) dokonywania ustaleń faktycznych.” (wyrok NSA sygn. II OSK 2619/13).

Wyrok ten dotyczy postępowań administracyjnych związanych np. z uznaniem produktu lub substancji za odpad, np. uszkodzonych pojazdów w przypadku ich międzynarodowego przemieszczania lub porzucania odpadów.

Jednak w przypadku postępowań karnych, prokuratorowi na potrzeby prowadzonego postępowania przygotowawczego, ww. zacytowane orzeczenie nie wystarcza i stąd każdorazowo zleca biegłemu dokonanie oceny, czy mamy doczynienie z odpadami, i w jakim zakresie oddziałują na środowisko.

Zadania Inspekcji Ochrony Środowiska



➤ Art. 1 ustawy o IOŚ Inspekcja Ochrony Środowiska jest powołana do kontroli przestrzegania przepisów o ochronie środowiska oraz badania i oceny stanu środowiska (PMŚ).

Kontrola dokonywana jest u podmiotów korzystających ze środowiska pod kątem komponentów środowiska:

woda i ścieki;

powietrze;

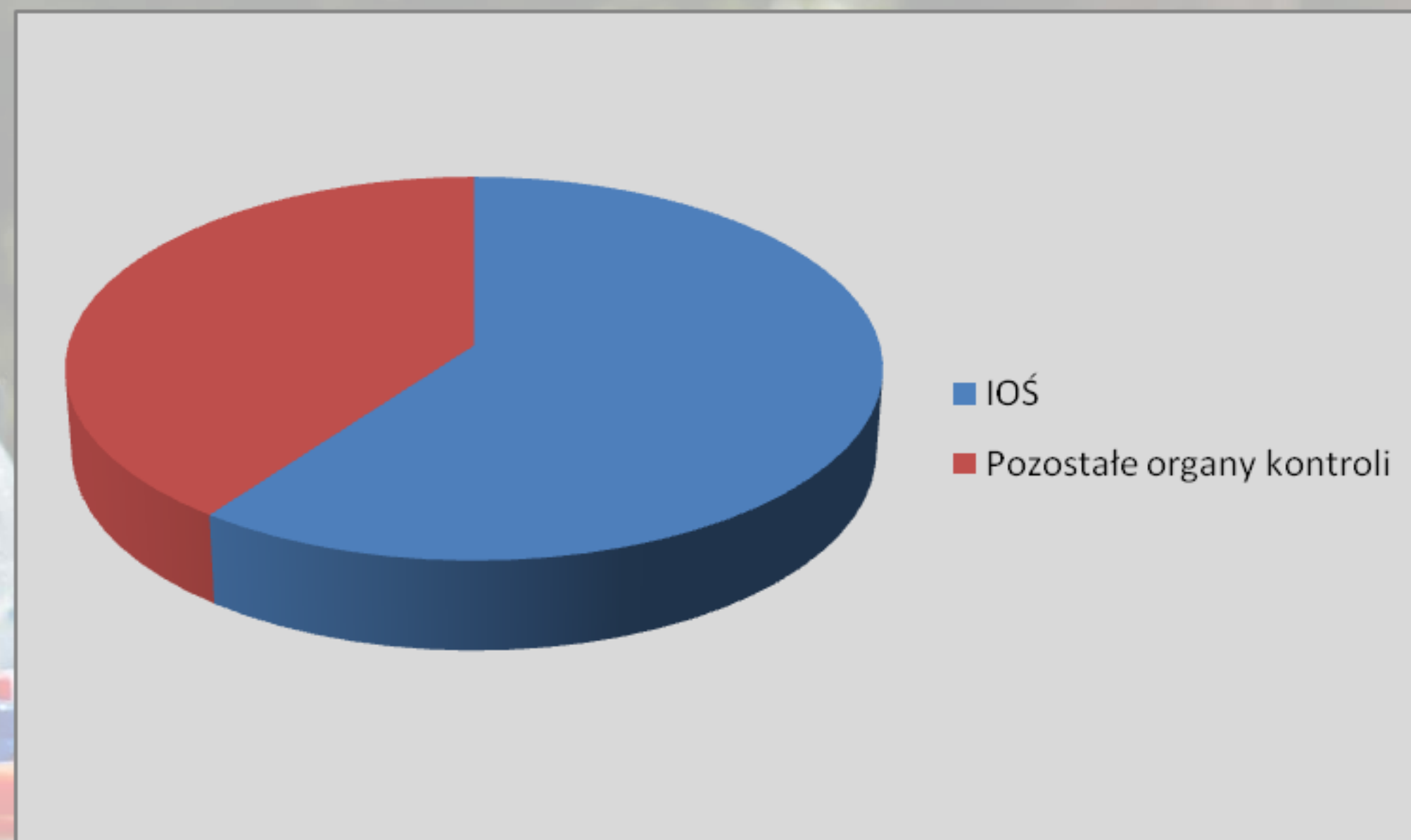
hałas;

promieniowanie elektromagnetyczne;

wyroby i produkty (nadzór rynku);

odpady – największy problem, najwięcej kontroli i zgłoszonych przestępstw.

Procentowy podział zadań organów kontroli



Uprawnienia IOŚ



- Kontrola podmiotów korzystających ze środowiska;
- Badanie stanu środowiska (PMŚ), w tym pobieranie próbek substancji / odpadów i ich ocena jakościowa i ilościowa;
- Wstrzymanie pracy instalacji;
- Wymierzanie administracyjnych kar pieniężnych;
- Zarządzenia pokontrolne;
- Wystąpienia pokontrolne do innych organów;
- Wnioski o ukaranie do sądu;
- Zawiadomienia do organów ścigania;
- Przesłuchiwanie w trybie Kpk;
- Kontrola drogowa transportu odpadów;
- Monitoring wizyjny miejsc magazynowania odpadów.

Współpraca z organami ścigania



- Art. 2 ust. 1 pkt 17 ustawy o IOŚ współdziałanie w zakresie ochrony środowiska z innymi organami kontroli, organami ścigania i wymiaru sprawiedliwości, innymi organami administracji państwowej i organami samorządu terytorialnego oraz obrony cywilnej, a także organizacjami społecznymi;
- ust. 1a Do zadań Inspekcji Ochrony Środowiska należy również ściganie przestępstw przeciwko środowisku określonych w Kodeksie karnym oraz wykroczeń określonych w Kodeksie wykroczeń i ustawach wymienionych w ust. 1, w tym wnoszenie i popieranie aktów oskarżenia.
- ust. 3 Inspekcja Ochrony Środowiska współpracuje z Szefem Krajowego Centrum Informacji Kryminalnych w zakresie niezbędnym do realizacji jego zadań ustawowych.

Współpraca z organami ścigania



- Art. 10d ust. 1 Informacje uzyskane w czasie prowadzenia czynności, o których mowa w art. 10b ust. 2, mogą być wykorzystywane w celu realizacji zadań ustawowych Inspekcji Ochrony Środowiska, w tym w zakresie kontroli oraz **stanowić dowód w postępowaniach** administracyjnych, **karnych** oraz w postępowaniach w sprawach wykroczeń.
- ust. 2 Informacje, o których mowa w ust. 1, udostępnia się na wniosek:
 - 1) **Krajowej Administracji Skarbowej;**
 - 2) **sądu lub prokuratora – w związku z toczącym się postępowaniem;**
 - 3) **organów i służb uprawnionych do ścigania przestępstw i wykroczeń;**
 - 4) organów nadzoru górniczego.

Współpraca z organami ścigania



- Art. 10e ust. 1 Organy Inspekcji Ochrony Środowiska w zakresie koniecznym do wykonywania czynności, o których mowa w art. 10b ust. 2, mogą korzystać z informacji kryminalnej zgromadzonej w Krajowym Centrum Informacji Kryminalnych.
- ust. 2 Na wniosek Głównego Inspektora Ochrony Środowiska lub wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska organy ścigania oraz organy Krajowej Administracji Skarbowej udostępniają informacje uzyskane w toku czynności operacyjno-rozpoznawczych niezbędne do wykonywania czynności, o których mowa w art. 10b ust. 2, oraz kontroli.
- ust. 3 Informacje, o których mowa w ust. 1 i 2, mogą być wykorzystane do oceny stanu faktycznego związanego z korzystaniem ze środowiska oraz w celu realizacji zadań ustawowych Inspekcji Ochrony Środowiska, w tym w zakresie kontroli oraz stanowić dowód w postępowaniach administracyjnych, karnych oraz postępowaniach w sprawach wykroczeń.

Współpraca z organami ścigania



- Art. 17 ust. 1 Inspekcja Ochrony Środowiska współdziała w wykonywaniu czynności kontrolnych z innymi organami kontroli, w tym z Państwową Inspekcją Sanitarną, organami administracji państwowej i rządowej, organami samorządu terytorialnego, organami obrony cywilnej oraz organizacjami społecznymi.
- 2. Współdziałanie to obejmuje w szczególności:
 - 4) wymianę z Krajową Administracją Skarbową i Strażą Graniczną informacji związanych ze sprowadzaniem do kraju towarów, których wwóz jest zakazany lub ograniczony ze względu na ochronę środowiska;
 - 5) współpracę ze Strażą Graniczną w wykonywaniu kontroli w strefie nadgranicznej;

Współpraca z organami ścigania



- Brak dostępu do danych z baz PESEL, CEPIK i KCIK;
- Brak uprawnień inspektorów do przetwarzania danych niejawnych;
- Brak wyposażenia infrastrukturalnego uprawniającego do przetwarzania danych niejawnych;
- Brak porozumienia z Prokuraturą Krajową, także z KSSiP;
- Brak porozumienia z Komendą Główną Policji;
- Brak porozumienia z KAS, w zakresie szerszym niż TPO;
- Brak zatrudnionych w wioś emerytowanych funkcjonariuszy policji i innych służb mundurowych mających doświadczenie w pracy operacyjno – rozpoznawczej, dochodzeniowej oraz funkcjonowania i współpracy z organami ścigania;
- Brak w GIOŚ komórki analitycznej związanej z analizą i współpracą z organami ścigania.

Wartość rynku odpadów w Polsce



Odbiór odpadów komunalnych – 5 mld zł

Demontaż pojazdów – 1 mld

Zużyty sprzęt elektryczny – 80 mln

Opakowania – 40 mln

Oleje smarowe przepracowane – 35 mln

Opony – 20 mln

Baterie i akumulatory – 10 mln

To tylko i wyłącznie wartości usług świadczonych na rynku zagospodarowania odpadów. Oddzielną wartością jest wartość samych odpadów czy opłat środowiskowych. W skali kraju są to miliardy złotych.

Odpady problematyczne



Odpady płynne (płyn chłodniczy, lakiery, farby, rozpuszczalniki, kleje, kwasy, zasady);
Azbest;
Odpady zaolejone i zasmołowane, np.: smoły, papa;
Frakcja podsitowa po MBP i zmieszane odpady komunalne;
Odpady poubojowe;
Odpady medyczne i weterynaryjne, w tym leki;
Osady ściekowe;
Szlamy i osady zawierający metale ciężkie.

Odpady wartościowe



Złom stalowy, żeliwny;

Złom metali kolorowych (aluminium, miedź, mosiądz, cynk, ołów, cyna, molibden);

Akumulatory kwasowo-ołowiowe;

ZSEiE, w tym: procesory, płyty główne, karty pamięci, graficzne itp., dyski twarde, centrale telefoniczne, telefony komórkowe;

Oleje smarowe;

Pojazdy wycofane z eksploatacji;

Opakowania tworzyw sztucznych (PET, PEHD);

Gruz rozbiórkowy;

Opony.



Rozdział XX Kodeksu karnego – statystyka przestępstw stwierdzonych

Rok	art. 181	art. 182	art. 183	art. 184	art. 185	art. 186	art. 187	art. 188	SUMA XXII	SUMA WSZYSTKICH	%
2019	22	29	167	2	1	8	7	1	237	586 030	0,040
2018	15	31	94	2	0	12	15	6	175	567 775	0,030
2017	19	22	51	0	0	8	8	1	109	545 008	0,019
2016	31	19	48	1	0	4	8	3	114	501 877	0,022
2015	17	16	43	0	0	3	7	3	89	524 380	0,016
2014	17	14	56	0	0	2	12	14	115	573 824	0,020
2013	17	24	75	1	0	5	12	5	139	720 510	0,019
2012	13	8	42	0	1	2	5	2	73	769 604	0,009

Szara strefa w gospodarce odpadami – przykłady



- Niewłaściwe postępowanie z odpadami niebezpiecznymi (magazynowanie, porzucanie, zakopywanie, wylwanie, przetwarzanie, spalanie);
- Nielegalny demontaż pojazdów;
- Nielegalne międzynarodowe przemieszczanie odpadów, w tym części i pojazdów;
- Nielegalne gospodarowanie odpadami komunalnymi, zwłaszcza frakcją podsitową po MBP;
- Nielegalne gospodarowanie osadami ściekowymi;
- Fałszowanie dokumentów ewidencyjnych związanych z obrotem odpadami, w tym odpadami poużytkowymi;

Podczas popełniania ww. czynów najczęściej dochodzi do tzw. zbiegu czynów zabronionych, czyli popełnienia dwóch i więcej przestępstw.

Popełnienie przestępstwa z rozdziału XXII Kk nie jest czynem głównym. Nawet, jeżeli taki czyn zostanie popełniony, u podstaw przestępczej działalności leży chęć osiągnięcia nielegalnego zysku, a nie chęć wyrządzenia szkody w środowisku.

Przestępstwa na rynku odpadów



Kodeks karny:

Art. 164 – spowodowanie niebezpieczeństwa katastrofy;

Art. 229 – przekupstwo;

Art. 258 – zorganizowana grupa przestępcza;

Art. 271 § 1 – fałszowanie dokumentów;

Art. 271 § 3 – fałszowanie dokumentów w celu osiągnięcia korzyści majątkowej;

Art. 271a § 1 – fałszowanie faktury;

Art. 296a § 1 – korupcja gospodarcza;

Art. 297 § 1 – wyłudzenie kredytu lub dotacji;

Art. 303 § 1 – niwelowanie dokumentacji.

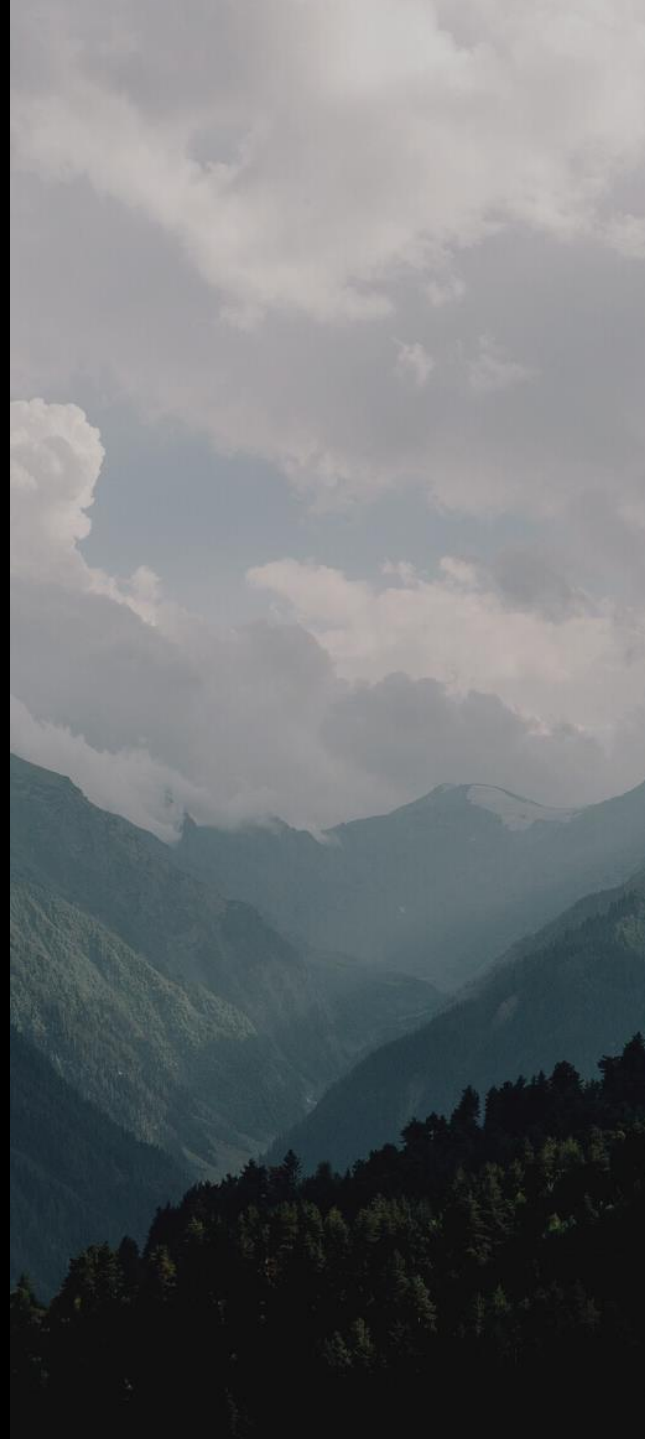
Kodeks karny skarbowy:

Art. 54 § 1 – uchylanie się od obowiązku podatkowego;

Art. 61 § 1 – nierzetelne prowadzenie księgi;

Art. 62 § 1 – nie wystawienie faktury lub rachunku;

Art. 76 § 1 – wyłudzenie VAT.



MODELE BIZESOWE POPEŁNIANYCH PRZESTĘPSTW

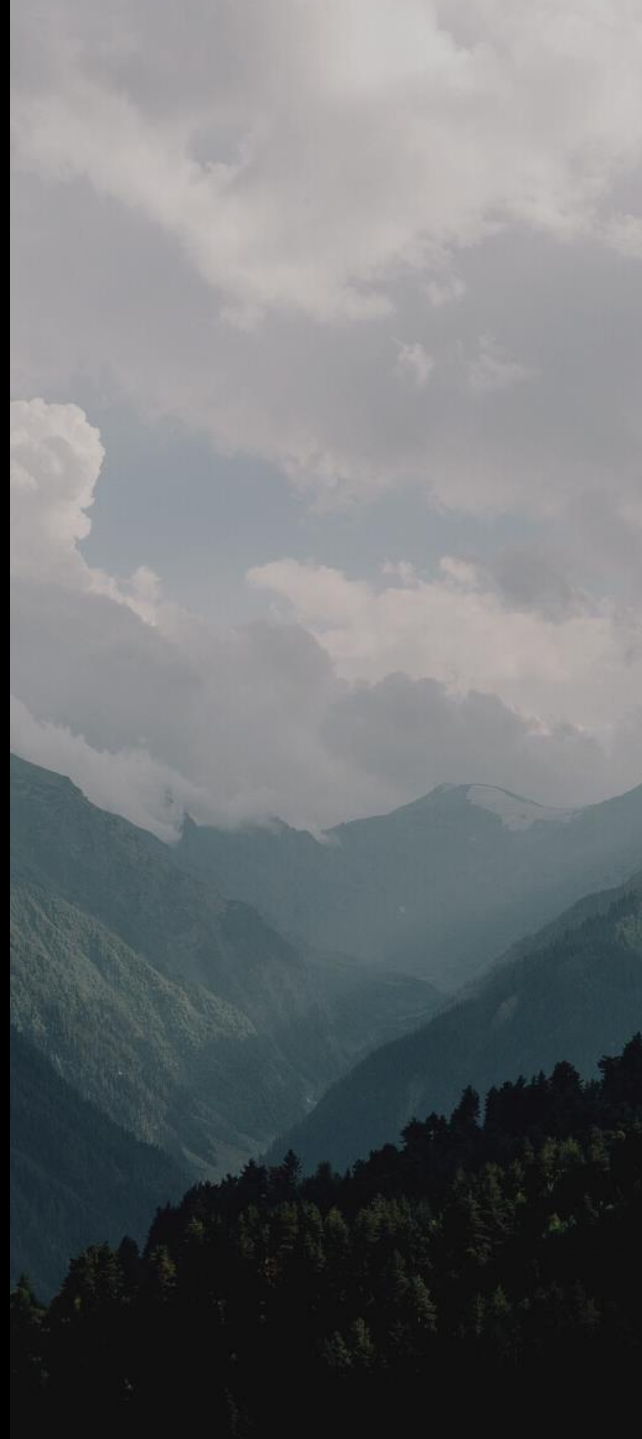
- Gospodarowanie odpadami bez rejestracji działalności gospodarczej i uzyskiwania decyzji administracyjnych;
- Gospodarowanie odpadami niezgodnie z profilem PKD i bez uzyskiwania decyzji administracyjnych;
- Gospodarowanie odpadami zgodnie z profilem, ale niezgodnie z posiadaną decyzją;
- Gospodarowanie odpadami zgodnie z profilem i posiadaną decyzją, ale fałszując część obrotu dotyczącego dokumentacji finansowej i ewidencji odpadów.

Szara strefa okiem przedsiębiorcy



Przedsiębiorcy wskazują na różne problemy, które mogą być przyczyną ujawnianych naruszeń. Są to między innymi:

- Liczne i częste zmiany w prawie;
- Duża liczba przepisów prawa związanego z ochroną środowiska oraz zawiłość procedur i długim czasem prowadzonych postępowań;
- Brak lub nieaktualne miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego;
- Brak pracownika odpowiedzialnego za prowadzenie dokumentacji oraz spraw związanych z korzystaniem ze środowiska.



STATYSTYKA PG

Mówiąc o dokumentach jako źródle dowodowym, należy w pierwszej kolejności sięgnąć po dokumenty **urzędowe zarówno w oryginałach, jak i uwierzytelnionych odpisach**, dokumenty z rejestrów publicznych.

Do dokumentów o szczególnym znaczeniu zaliczyć trzeba te, które powstały na użytek prowadzonego postępowania kontrolnego, zestawienia i obliczenia, **protokoły kontroli, wystąpienia pokontrolne**, orzeczenia komisji.

Są one **najwierniejszym odzwierciedleniem zastanego stanu faktycznego, nieskażonym przez późniejsze zabiegi deprecjonujące** wartość dowodową poczynionych ustaleń. Stanowią punkt odniesienia w procesach prawno karnych ustaleń badanego czynu.



Zwalczanie wyłudzeń VAT w opinii prokuratorów*

Czy uważa Pani/Pan, iż **w ostatnich latach mamy do czynienia ze wzrostem przestępczości związanej z wyłudzeniem nienależnego zwrotu podatku od towarów i usług VAT** lub uchylaniem się od wykonania zobowiązania podatkowego w podatku od towarów i usług VAT?

	Prokuratura Rejonowa	Prokuratura Okręgowa	Prokuratura Regionalna	Wydziały Zamiejscowe Prokuratury Krajowej	Ogółem
Zdecydowanie tak	28 27,5%	361 32,8%	42 60%	35 62,5%	466 35%
Raczej tak	37 36,3%	430 39%	16 22,9%	15 26,8%	498 37,4%
Raczej nie	22 21,6%	116 10,5%	7 10%	3 5,4%	148 11,1%
Zdecydowanie nie	0 0%	10 0,9%	1 1,4%	0 0%	11 0,9%
Trudno powiedzieć	15 14,7%	185 16,8%	4 5,7%	3 5,4%	207 15,5%
Ogółem	102 100%	1102 100%	70 100%	56 100%	1330 100%

72,4%

* 1/2018 Prokuratura i prawo – artykuł pani Magdaleny Kołdys



Zwalczanie wyłudzeń VAT w opinii prokuratorów

Co według Pani/Pana **utrudnia prowadzenie spraw i postępowań nakierowanych na ujawnienie przestępstw związanych z wyłudzeniem nienależnego zwrotu podatku** od towarów i usług VAT?

	Prokuratura Rejonowa	Prokuratura Okręgowa	Prokuratura Regionalna	Wydziały Zamiejscowe Prokuratury Krajowej	Ogółem
brak koordynacji i współpracy pomiędzy poszczególnymi służbami / organami ścigania	46 23%	484 22,3%	33 17,9%	26 26,8%	589 22,2%
trudny i skomplikowany charakter spraw	54 27%	587 27%	44 23,9%	27 27,8%	712 26,8%
transgraniczny i międzynarodowy charakter czynów przestępczych	43 21,5%	455 21%	46 25%	24 24,7%	568 21,4%
zbyt mała ilość pracowników / funkcjonariuszy organów ścigania w odniesieniu do skali zjawiska	28 14%	370 17%	35 19%	8 8,2%	441 16,7%
brak możliwości szybkiego dostępu do danych z rachunków bankowych	29 14,5%	275 12,7%	26 14,1%	12 12,4%	342 13%
Ogółem	200 100%	2171 100%	184 100%	97 100%	2652 100%

Podstawy działania KAS



Art. 1 ust. 2 ustawy z dnia 16 listopada 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej:
KAS stanowi wyspecjalizowaną administrację rządową wykonującą zadania z zakresu realizacji dochodów z tytułu podatków, należności celnych, opłat oraz **niepodatkowych należności budżetowych**, ochrony interesów Skarbu Państwa oraz ochrony obszaru celnego Unii Europejskiej, a także zapewniającą obsługę i wsparcie podatnika i płatnika w prawidłowym wykonywaniu obowiązków podatkowych oraz obsługę i wsparcie przedsiębiorcy w prawidłowym wykonywaniu obowiązków celnych.

Art. 60 pkt 7 i 8 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych:
Środkami publicznymi stanowiącymi niepodatkowe należności budżetowe o charakterze publicznoprawnym są w szczególności następujące dochody budżetu państwa, **dochody budżetu jednostki samorządu terytorialnego** albo **przychody państwowych funduszy celowych**:
7) dochody pobierane przez państwowe i samorządowe jednostki budżetowe na podstawie odrębnych ustaw;
8) pobrane przez jednostkę samorządu terytorialnego dochody związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego odrębnymi ustawami i nieodprowadzone na rachunek dochodów budżetu państwa.

Jednostki sektora finansów publicznych

Art. 9 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych:

Sektor finansów publicznych tworzą:

2) **jednostki samorządu terytorialnego** oraz ich związki;

14) **inne państwowe** lub samorządowe **osoby prawne** utworzone na podstawie odrębnych ustaw w celu wykonywania zadań publicznych, z wyłączeniem przedsiębiorstw, instytutów badawczych, instytutów działających w ramach Sieci Badawczej Łukasiewicz, banków oraz spółek prawa handlowego



Dochody JST:

Art. 273 ust. 1 ustawy POŚ – opłaty za gospodarcze korzystanie ze środowiska;

Art. 16 ustawy o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie gospodarowania niektórymi rodzajami odpadów oraz o opłacie produktowej;

Art. 28a i 43a ustawy o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji;

Art. 37, 56 i 65 ustawy o bateriach i akumulatorach;

Art. 19 i 36 ustawy o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi;

Art. 15 i 75 ustawy o zużytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym.

NFOŚiGW

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (NFOŚiGW) – publiczna instytucja finansowa, działająca od 1989 roku, najpierw jako fundusz celowy, a od 2010 roku jako państwowa osoba prawna.

Podstawy prawne działalności NFOŚiGW a także jego strukturę organizacyjną określają artykuły 400 – 411a ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska oraz statut nadany rozporządzeniem ministra środowiska.



Przychody NFOŚiGW:

Zgodnie z zasadą „zanieczyszczający płaci”, Narodowy Fundusz zasilany jest głównie wpływami z:

- kar i opłat za korzystanie ze środowiska
- opłat produktowych
- eksploatacyjnych i koncesyjnych
- opłat wynikających z Prawa energetycznego
- opłat wynikających z ustawy o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji
- przychodów ze sprzedaży jednostek przyznanej emisji gazów cieplarnianych i innych źródeł.

Podstawy działania CBA

Art. 1 ust. 4 ustawy z dnia 9 czerwca 2006 r. o Centralnym Biurze Antykorupcyjnym:
Działalnością godzącą w interesy ekonomiczne państwa, w rozumieniu ustawy, jest każde zachowanie mogące spowodować w mieniu jednostki sektora finansów publicznych w rozumieniu przepisów o finansach publicznych,
– znaczną szkodę w rozumieniu art. 115 § 7 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny.



Art. 115 § 7 ustawy Kodeks karny:

§ 7 Przepis § 5 stosuje się odpowiednio do określenia „znaczna szkoda” oraz określenia „wartość lub łączna wartość jest znaczna”.

§ 5 Mieniem znacznej wartości jest mienie, którego wartość w czasie popełnienia czynu zabronionego przekracza **200 000 złotych**.

Studium przypadku



Zakład przetwarzania wykazywał bardzo duże ilości zużytego sprzętu, które w ramach procesów prowadzonych w zakładzie były sprzedawane, jako sprawny sprzęt do ponownego użycia. Następnie ten sam sprzęt był wykazywany jako zebrany odpad, i kolejny raz przekazywany do ponownego użycia.

Zakład przetwarzania wykazał zbiórkę ZSEiE od osób fizycznych. Kontrola drogowa transportu odpadów, jak i zabezpieczenie materiału dowodowego w postaci nagrania z monitoringu sąsiedniej posesji wykazały, że czynności te nie miały miejsca.

GIOŚ otrzymał kopie faktur z zakładu przetwarzania opiewających na duże kwoty. Po przeprowadzonej analizie dokumentów ewidencyjnych powstało podejrzenie fikcyjnego przetwarzania odpadów.

Przeprowadzone i udokumentowane kontrole, nie zdołały uprawdopodobnić ww. procederu, jednak wykazały duże koszty związane z funkcjonowaniem przedsiębiorcy i wyłudzeniem podatku VAT oraz zaniżaniem podatku CIT.

Prezes organizacji odzysku sprzętu elektrycznego i elektronicznego sfałszował zaświadczenie z banku o wysokości kapitału zakładowego spółki celem uzyskania wpisu do rejestru prowadzonego przez GIOŚ. Zamiast 5 mln, było to 500 tys. zł.

Studium przypadku

Zakład przetwarzania w ramach dotacji ze środków NFOŚiGW wybudował instalację do przetwarzania zużytych świetlówek. W ramach rozliczonej dotacji wykazał wykonanie i sfinansowanie określonych elementów, których w rzeczywistości nie było.

Zakład przetwarzania zawarł kontrakt na zbieranie i przetwarzanie bardzo dużych ilości odpadów ZSEiE. W ramach realizacji kontraktu nie udało mu się zebrać z rynku odpowiedniej masy odpadów zużytego sprzętu. Brakującą masę uzupełnił dokonując przeklasyfikowania odpadów pochodzących ze strzępienia pojazdów.

W trakcie kontenerowej odprawy celnej w porcie morskim w Gdyni ujawniono wyciek oleju. Kontener wraz z odpadami miał być wyeksportowany do Pakistanu. Po otwarciu kontenera ujawniono, że ze zdemontowanych kompresorów pochodzących z lodówek nastąpił wyciek resztek przepracowanego oleju. Ponadto przedsiębiorca nie wykazał na dokumentach SAD oraz dokumentach ewidencyjnych, że wywozi zaolejone odpady mieszaniny metali. Wyciek oleju spowodowany był faktem, że w czasie źle przeprowadzonego demontażu temperatura powietrza była o wiele niższa, niż w dniu odprawy celnej (odwilż).





„Handel kwitami”

ZPR – zaświadczenie potwierdzające recykling

ZPO – zaświadczenie potwierdzające odzysk

DPR – dokument potwierdzający recykling

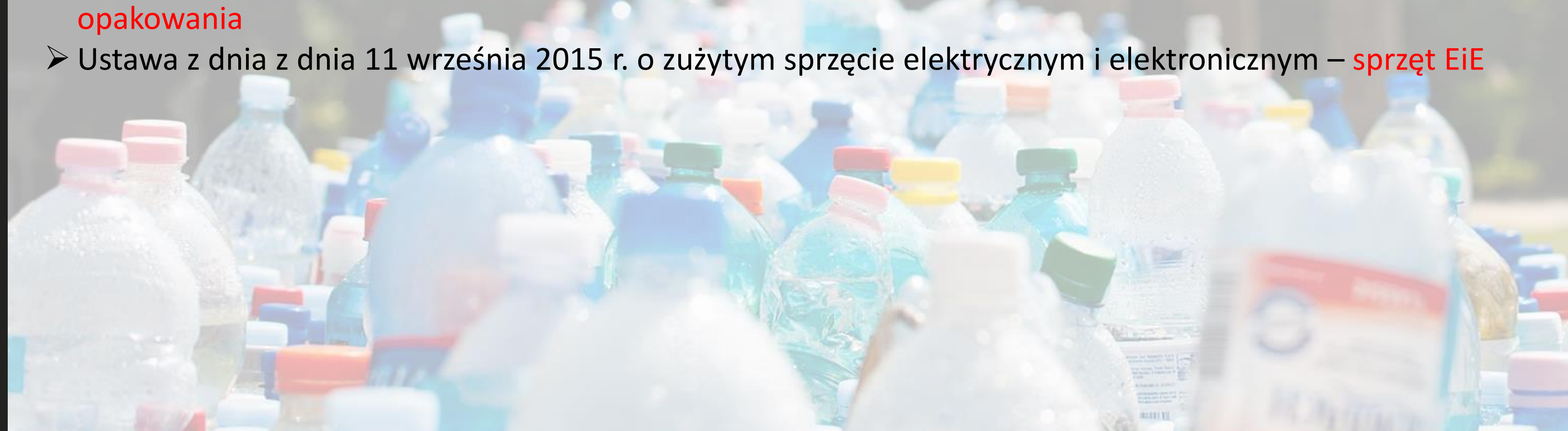
DPO – dokument potwierdzający odzysk





Ustawy produktowe

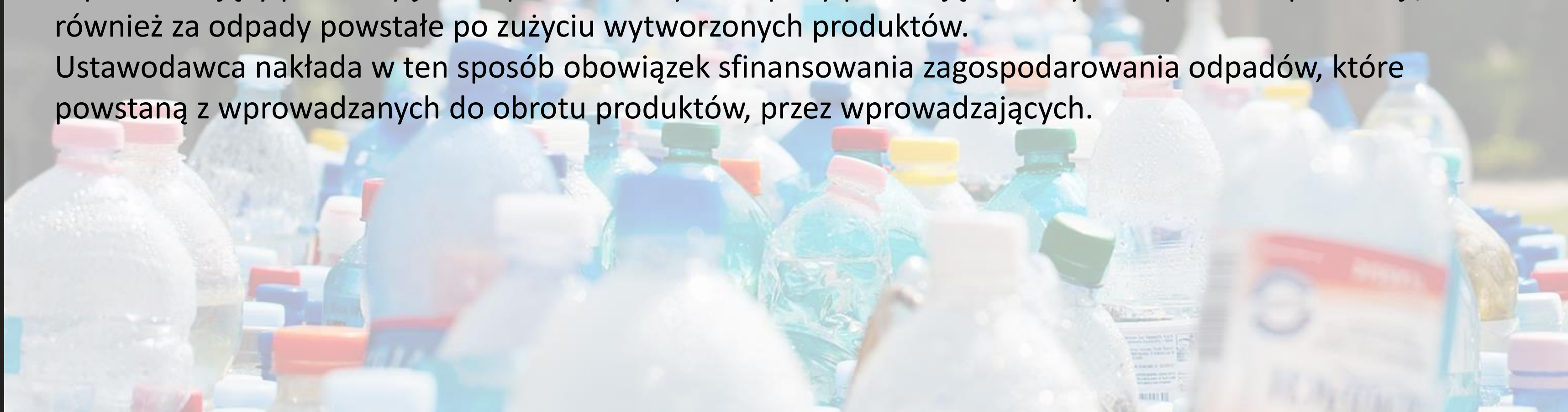
- Ustawa z dnia 11 maja 2001 r. o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie gospodarowania niektórymi odpadami oraz o opłacie produktowej – **opony i oleje smarowe**
- Ustawa z dnia 20 stycznia 2005 r. o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji – **pojazdy samochodowe kategorii M1, N1 i L2e**
- Ustawa z dnia 24 kwietnia 2009 r. o bateriach i akumulatorach – **baterie i akumulatory**
- Ustawa z dnia 13 czerwca 2013 r. o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi – **opakowania**
- Ustawa z dnia z dnia 11 września 2015 r. o zużytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym – **sprzęt EiE**





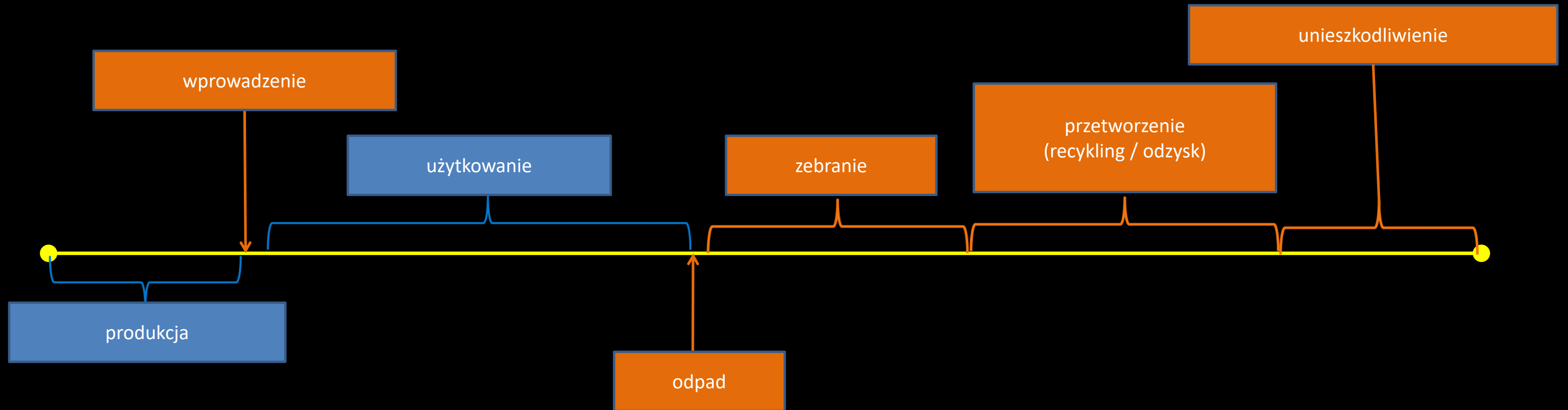
Rozszerzona odpowiedzialność

Dyrektywy produktowe są dyrektywami środowiskowymi, wydanymi na podstawie art. 175 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską. Są one oparte na zasadzie rozszerzonej odpowiedzialności wprowadzających na terytorium kraju określone produkty (ang. Extended Producer Responsibility, EPR). Wprowadzający produkty jest odpowiedzialny za odpady powstające nie tylko w procesie produkcji, ale również za odpady powstałe po zużyciu wytworzonych produktów. Ustawodawca nakłada w ten sposób obowiązek sfinansowania zagospodarowania odpadów, które powstaną z wprowadzanych do obrotu produktów, przez wprowadzających.



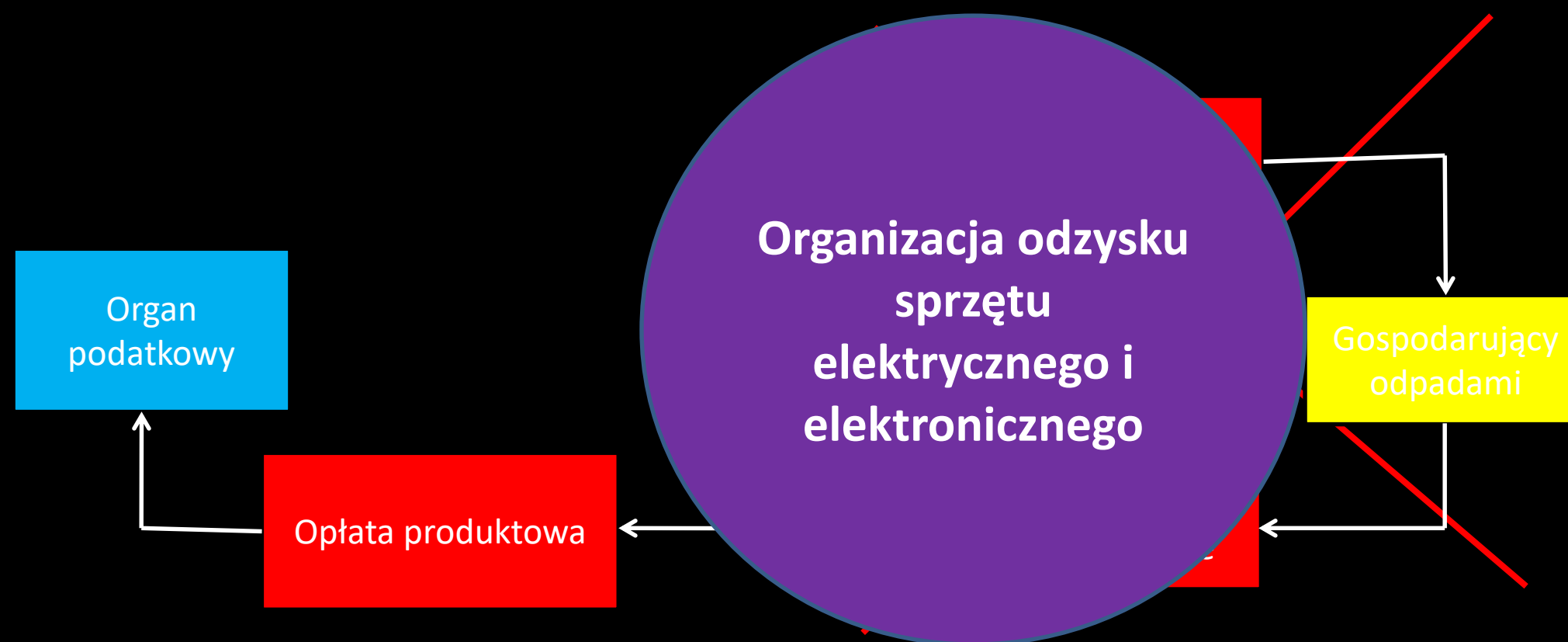
Cykl życia produktu

ROP – rozszerzona odpowiedzialność producenta





Jak działa ustawa produktowa?



Ustawy produktowe jako ustawy środowiskowe czy podatkowe?

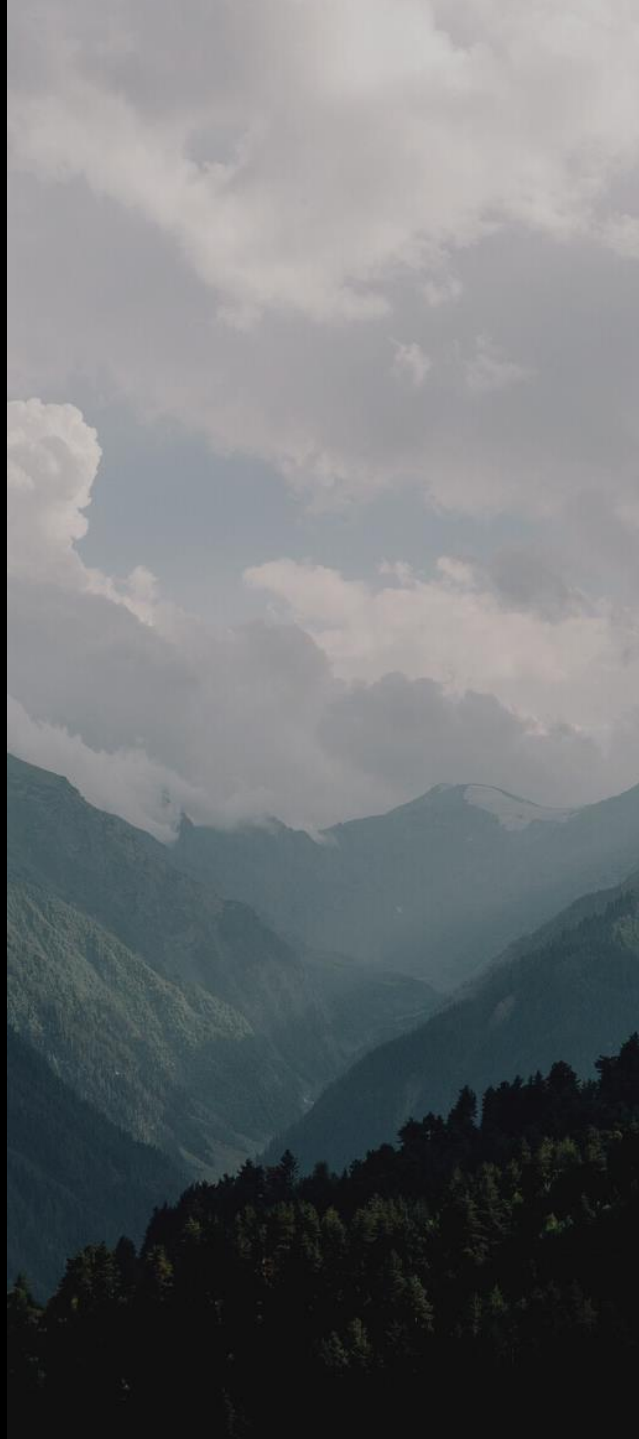
Ustawa o podatku dochodowym od osób fizycznych (PIT) i prawnych (CIT):

1. CIT i PIT dotyczy przedsiębiorców (podatników)
2. Organ podatkowy: urząd skarbowy
3. Kwota wolna od podatku: TAK
4. Numer NIP
5. Deklaracje CIT, PIT
6. Podatek CIT, PIT

Ustawy produktowe:

1. Opłata produktowa dotyczy przedsiębiorców (podatników)
2. Organ podatkowy: marszałek województwa
3. Kwota wolna od podatku: TAK
4. Numer rejestrowy
5. Sprawozdania i zaświadczenia
6. Opłata produktowa

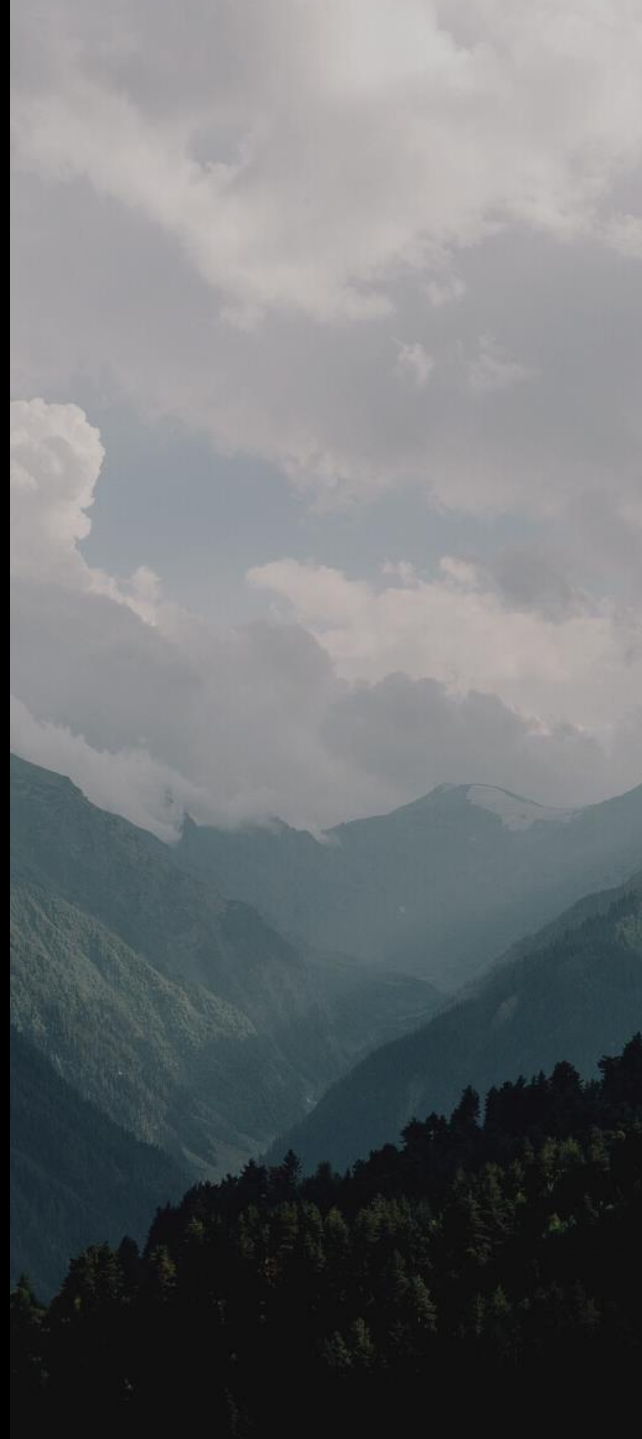




Art. 182 – 188 Kodeksu karnego

Poniższe artykuły ustawy Kodeks karny dokonały w zakresie swojej regulacji wdrożenia postanowień dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/99/WE z dnia 19 listopada 2008 r. w sprawie ochrony środowiska poprzez prawo karne (Dz. Urz. UE L 328 z 06.12.2008, str. 28).

Nastąpiło to na podstawie ustawy z dnia 25 marca 2011 r. o zmianie ustawy - Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 94, poz. 549).



Przestępstwo przeciwko środowisku

Za przestępstwo przeciwko środowisku uznaje się każde działanie, które narusza prawo ochrony środowiska i które ma bardzo szkodliwe skutki dla środowiska naturalnego lub zdrowia ludzi lub które stwarza poważne zagrożenie dla środowiska lub zdrowia ludzi. Są to następujące czyny:

- nielegalna emisja lub nielegalne uwalnianie substancji do powietrza, wody lub gleby;
- nielegalny handel dziką fauną i florą;
- nielegalny handel substancjami zubożającymi warstwę ozonową;
- nielegalne przemieszczanie lub składowanie odpadów;
- wytwarzanie materiałów jądrowych i nieodpowiednie postępowanie z nimi.



Art. 183 § 1 – 6

§ 1. Kto wbrew przepisom składa, usuwa, przetwarza, dokonuje odzysku, unieszkodliwia albo transportuje odpady lub substancje w takich warunkach lub w taki sposób, że może to zagrozić życiu lub zdrowiu człowieka lub spowodować istotne obniżenie jakości wody, powietrza lub powierzchni ziemi lub zniszczenie w świecie roślinnym lub zwierzęcym w znacznych rozmiarach, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5. **(BYŁO)**

Kto wbrew przepisom składa, usuwa, przetwarza, zbiera, dokonuje odzysku, unieszkodliwia albo transportuje odpady lub substancje w takich warunkach lub w taki sposób, że może to zagrozić życiu lub zdrowiu człowieka lub spowodować obniżenie jakości wody, powietrza lub powierzchni ziemi lub zniszczenie w świecie roślinnym lub zwierzęcym, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5. **(JEST)**

§ 2. Tej samej karze podlega, kto wbrew przepisom przywozi z zagranicy substancje zagrażające środowisku.

§ 3. Karze określonej w § 1 podlega, kto wbrew obowiązkowi dopuszcza do popełnienia czynu określonego w § 1, 2 i 4.

§ 4. Karze określonej w § 1 podlega, kto wbrew przepisom przywozi odpady z zagranicy lub wywozi odpady za granicę.

§ 5. Kto bez wymaganego zgłoszenia lub zezwolenia, albo wbrew jego warunkom przywozi z zagranicy lub wywozi za granicę odpady niebezpieczne, podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8.

§ 6. Jeżeli sprawca czynu określonego w § 1-5 działa nieumyślnie, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.



Nieodpowiednie postępowanie z odpadami

Rok	Liczba postępowań wszczętych	Liczba przestępstw stwierdzonych
2019	412	167
2018	345	94
2017	249	51
2016	224	48
2015	172	43
2014	175	56
2013	150	75
2012	172	42



Słownictwo procesowe

NIE STOSOWAĆ	STOSOWAĆ
śmieci	odpady
utyliczacja	unieszkodliwianie / przetwarzanie / gospodarowanie odpadami
wrak	odpad / pojazd nieużytkowany / pojazd wycofany z eksploatacji
szambo	ścieki / zbiornik bezodpływowy
płyn	substancja
skup złomu	zbierający odpady metali / gospodarujący odpadami
kwit / pismo	dokument – wskazując dokładnie jaki z pełną i właściwą nazwą
przedsiębiorca Jan Kowalski / firma Jana Kowalskiego	Jan Kowalski prowadzący działalność gospodarczą pod nazwą ...
wysypisko	składowisko odpadów / miejsce magazynowania odpadów

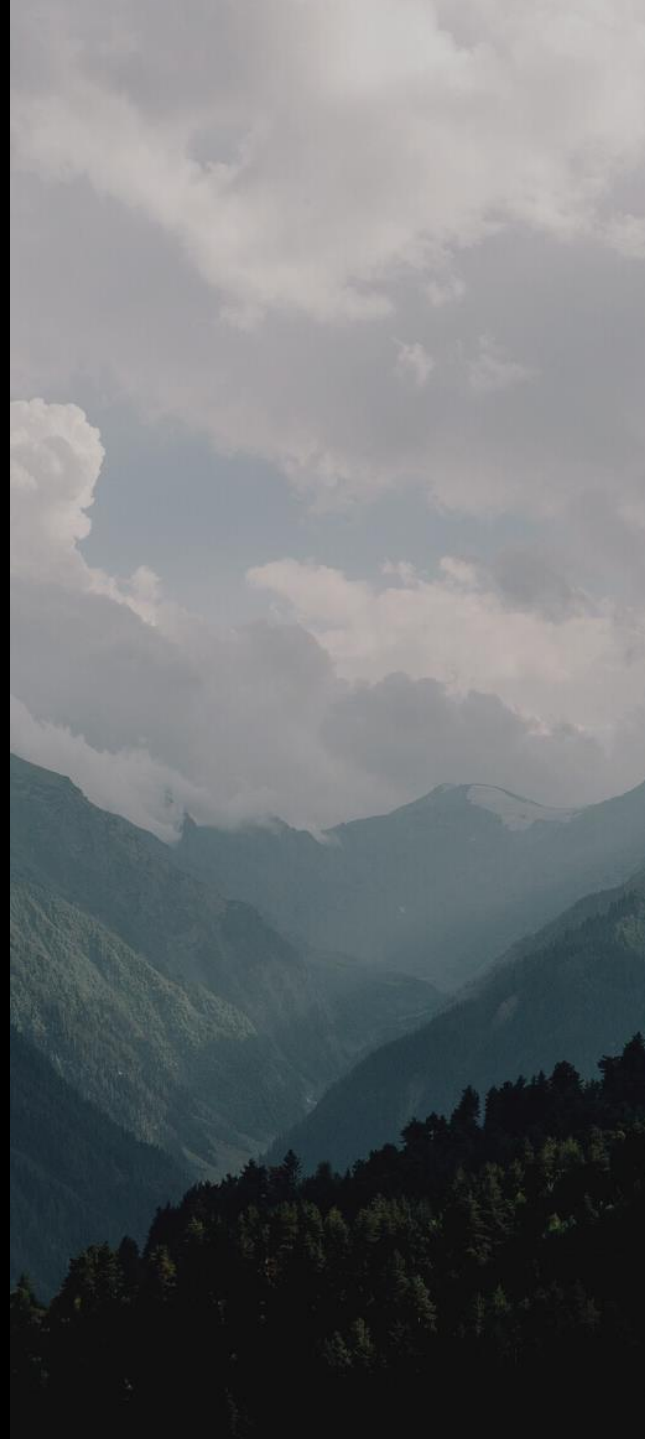


Definicja odpadu

Art. 3 ust. 1 pkt 6 odpady – rozumie się przez to każdą substancję lub przedmiot, których posiadacz pozbywa się, zamierza się pozbyć lub do których pozbycia się jest obowiązany;

Art. 3 pkt 36 POŚ substancji – rozumie się przez to pierwiastki chemiczne oraz ich związki, mieszaniny lub roztwory występujące w środowisku lub powstałe w wyniku działalności człowieka;

Art. 3 pkt 37 POŚ substancji niebezpiecznej – rozumie się przez to jedną lub więcej substancji albo mieszaniny substancji, które ze względu na swoje właściwości chemiczne, biologiczne lub promieniotwórcze **mogą, w razie nieprawidłowego obchodzenia się z nimi, spowodować zagrożenie życia lub zdrowia ludzi lub środowiska. Substancją niebezpieczną może być surowiec, produkt, półprodukt, odpad**, a także substancja powstała w wyniku awarii;



Odpady promieniotwórcze

Art. 2 pkt 4 ustawy o odpadach: przepisów ustawy nie stosuje się do odpadów promieniotwórczych.

Art. 1 ust. 1 pkt 1 ustawy Prawo atomowe: ustawa określa działalność w zakresie pokojowego wykorzystywania energii atomowej związanej z rzeczywistym i potencjalnym narażeniem na promieniowanie jonizujące od sztucznych źródeł promieniotwórczych, materiałów jądrowych, urządzeń wytwarzających promieniowanie jonizujące, **odpadów promieniotwórczych** i wypalonego paliwa jądrowego.



Klasyfikacja odpadów

Art. 4 ust. 1 Odpady klasyfikuje się przez ich zaliczenie do odpowiedniej grupy, podgrupy i rodzaju odpadów, uwzględniając:

- 1) źródło ich powstawania;
- 2) właściwości powodujące, że odpady są odpadami niebezpiecznymi, określone w rozporządzeniu (UE) nr 1357/2014 i w rozporządzeniu (UE) 2017/997, oraz przepisy wydane na podstawie art. 3 ust. 5 (zakaźne odpady medyczne);
- 3) składniki odpadów, dla których przekroczenie wartości granicznych stężeń substancji niebezpiecznych może powodować, że odpady są odpadami niebezpiecznymi.

ust. 2 Składniki odpadów, o których mowa w ust. 1 pkt 3, określa załącznik nr 4 do ustawy. (Składniki, które mogą powodować, że odpady są odpadami niebezpiecznymi)

Zasady klasyfikacji odpadów

§ 2 rozporządzenia MŚ w sprawie katalogu odpadów – odpady w katalogu odpadów zostały podzielone w zależności od źródła ich powstawania na 20 grup.

- Odpady klasyfikuje się według źródła powstawania w grupach od 01 do 12 lub od 17 do 20, przypisując im odpowiedni sześciocyfrowy kod określający rodzaj odpadu (z wyłączeniem kodów kończących się na 99);

- W przypadku nie odnalezienia odpowiedniej pozycji w grupach od 01 do 12 lub od 17 do 20 odpady klasyfikuje się w grupach od 13 do 15;
- W przypadku nie odnalezienia odpowiedniej pozycji w grupach od 01 do 12 lub od 17 do 20 odpady klasyfikuje się w grupie 16, zawierającej odpady nieujęte w innych grupach;
- W przypadku nie odnalezienia odpowiedniej pozycji w grupie 16 odpady klasyfikuje się w grupie według źródła powstawania, przypisując im kod kończący się na 99 (inne niewymienione odpady);



Klasyfikacja odpadów

- Odpady niebezpieczne (kody z gwiazdkami)
- Odpady inne niż niebezpieczne (kody bez gwiazdek)
- Odpady komunalne (grupa 20)



KATALOG ODPADÓW ZE WSKAZANIEM ODPADÓW NIEBEZPIECZNYCH¹⁾

Kod ²⁾	Grupy, podgrupy i rodzaje odpadów ^{3), 4)}
1	2
01	Odpady powstające przy poszukiwaniu, wydobywaniu, fizycznej i chemicznej przeróbce rud oraz innych kopalin
01 01	Odpady z wydobywania kopalin
01 01 01	Odpady z wydobywania rud metali (z wyłączeniem 01 01 80)
01 01 02	Odpady z wydobywania kopalin innych niż rudy metali
01 01 80	Odpady skalne z górnictwa miedzi, cynku i ołowiu
01 03	Odpady z fizycznej i chemicznej przeróbki rud metali
01 03 04*	Odpady z przeróbki rud siarczkowych powodujące samoczynne zakwaszenie środowiska w czasie składowania
01 03 05*	Inne odpady poprzarobcze zawierające substancje niebezpieczne (z wyłączeniem 01 03 80)

GRUPA

PODGRUPA

RODZAJ

Kiedy powstaje odpad?

Odpady powstają w wyniku zaistnienia określonych przesłanek:

- posiadacz danej rzeczy uznał ją za odpad;
- posiadacz danej rzeczy ją porzucił;
- posiadacz otrzymał decyzję o usunięciu odpadów z miejsca nieprzeznaczonego do ich składowania lub magazynowania;
- odpady nie spełniają wymagań określonych w rozporządzeniach UE, ustanawiających kryteria określające, kiedy pewne rodzaje odpadów przestają być odpadami (złom stalowy, stłuczka szklana, złom miedzi);
- posiadacz nie uzyskał decyzji marszałka województwa o uznaniu przedmiotu lub substancji za produkt uboczny .



**PRZEDMIOT,
SUBSTANCJA**



ODPAD

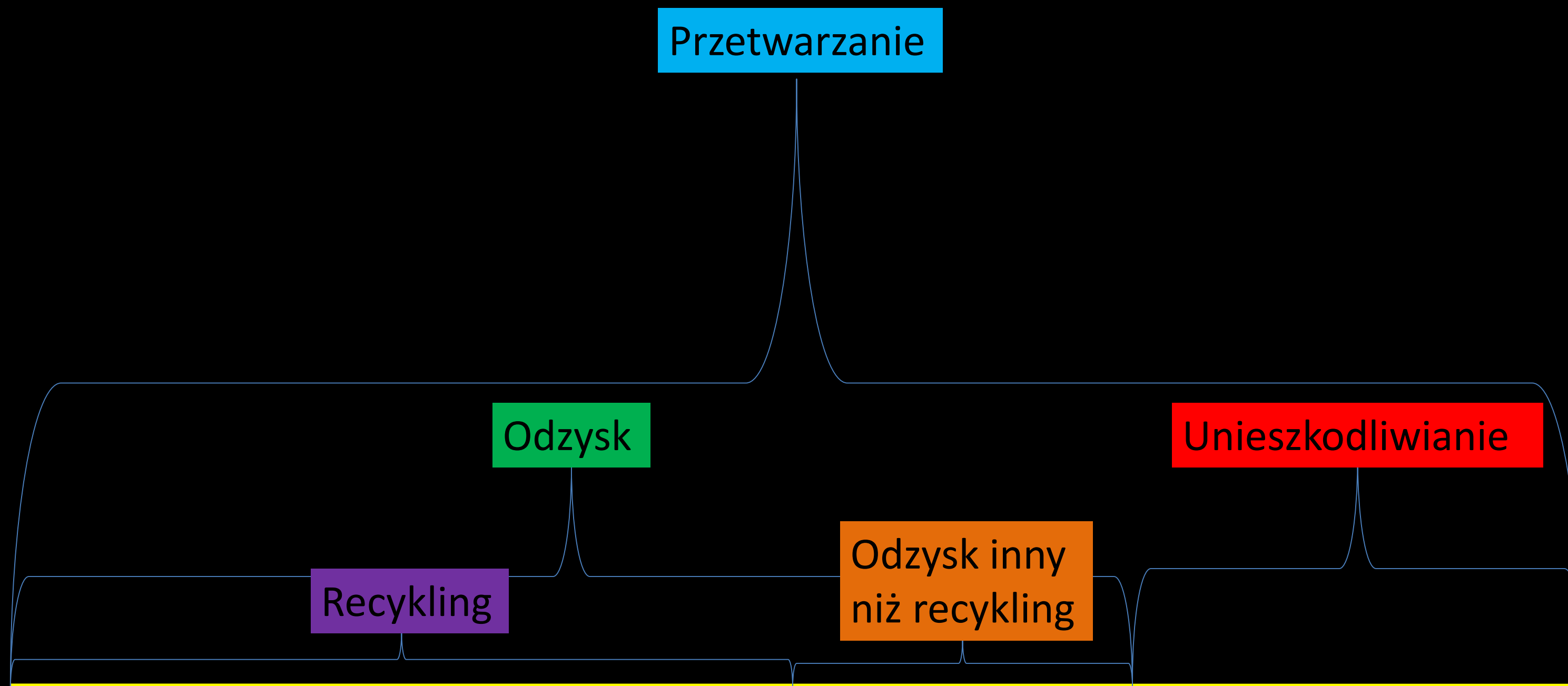
**ponowne
użycie**

Definicje ustawowe

- przetwarzanie – rozumie się przez to procesy odzysku lub unieszkodliwiania, w tym przygotowanie poprzedzające odzysk lub unieszkodliwianie;
- odzysk – rozumie się przez to jakikolwiek proces, którego głównym wynikiem jest to, aby odpady służyły użytecznemu zastosowaniu przez zastąpienie innych materiałów, które w przeciwnym przypadku zostałyby użyte do spełnienia danej funkcji, lub w wyniku którego odpady są przygotowywane do spełnienia takiej funkcji w danym zakładzie lub ogólnie w gospodarce;
- unieszkodliwianie odpadów – rozumie się przez to proces niebędący odzyskiem, nawet jeżeli wtórnym skutkiem takiego procesu jest odzysk substancji lub energii



Definicje ustawowe



Definicje ustawowe

- recykling – rozumie się przez to odzysk, w ramach którego odpady są ponownie przetwarzane na produkty, materiały lub substancje wykorzystywane w pierwotnym celu lub innych celach; obejmuje to ponowne przetwarzanie materiału organicznego (recykling organiczny), ale nie obejmuje odzysku energii i ponownego przetwarzania na materiały, które mają być wykorzystane jako paliwa lub do celów wypełniania wyrobisk.
- Załącznik numer 1 do ustawy o odpadach określa niewyczerpujący wykaz procesów odzysku R1 – R13
- Załącznik numer 2 do ustawy o odpadach określa niewyczerpujący wykaz procesów unieszkodliwiania D1 – D15



Transport odpadów



- Art. 24 ust. 2** Transport odpadów niebezpiecznych (...) odbywa się z zachowaniem przepisów o transporcie towarów niebezpiecznych. (ADR)
3. Zlecający usługę transportu odpadów jest obowiązany wskazać transportującemu odpady wykonującemu usługę transportu odpadów miejsce przeznaczenia odpadów oraz posiadacza odpadów, do którego należy dostarczyć odpady.
4. Transportujący odpady wykonujący usługę transportu odpadów jest obowiązany dostarczyć odpady do miejsca przeznaczenia odpadów i przekazać je posiadaczowi odpadów, o którym mowa w ust. 3.
- 4a. W przypadku transportu odpadów bez wymaganych dokumentów, w których wskazany jest posiadacz odpadów przekazujący odpad oraz posiadacz odpadów, do którego należy dostarczyć odpady, posiadaczem tych odpadów jest transportujący te odpady.
5. Transportujący odpady wykonujący usługę transportu odpadów umieszcza indywidualny numer rejestrowy na dokumentach(...).
6. Środki transportu odpadów są oznakowane(...).

Transport odpadów



- Art. 24 ust. 2** Transport odpadów niebezpiecznych (...) odbywa się z zachowaniem przepisów o transporcie towarów niebezpiecznych. (ADR)
3. Zlecający usługę transportu odpadów jest obowiązany wskazać transportującemu odpady wykonującemu usługę transportu odpadów miejsce przeznaczenia odpadów oraz posiadacza odpadów, do którego należy dostarczyć odpady.
4. Transportujący odpady wykonujący usługę transportu odpadów jest obowiązany dostarczyć odpady do miejsca przeznaczenia odpadów i przekazać je posiadaczowi odpadów, o którym mowa w ust. 3.
- 4a. W przypadku transportu odpadów bez wymaganych dokumentów, w których wskazany jest posiadacz odpadów przekazujący odpad oraz posiadacz odpadów, do którego należy dostarczyć odpady, posiadaczem tych odpadów jest transportujący te odpady.
5. Transportujący odpady wykonujący usługę transportu odpadów umieszcza indywidualny numer rejestrowy na dokumentach(...).
6. Środki transportu odpadów są oznakowane(...).

Transport odpadów

Art. 24a ust. 1 Jeżeli w trakcie kontroli transportu odpadów ujawniono:

- 1) naruszenie szczegółowych wymagań dla transportu odpadów,
- 2) przemieszczanie odpadów do nieuprawnionego odbiorcy,
- 3) naruszenie przepisów o międzynarodowym przemieszczaniu odpadów

– pojazd wraz z odpadami może zostać zatrzymany przez Krajową Administrację Skarbową, Straż Graniczną, Policję, Inspekcję Transportu Drogowego oraz organy Inspekcji Ochrony Środowiska.

2. Zatrzymany pojazd wraz z odpadami jest kierowany, na koszt podmiotu wykonującego transport odpadów, na wyznaczone w wojewódzkim planie gospodarki odpadami miejsce spełniające warunki magazynowania odpadów.

Art. 24b ust. 1 W przypadku, gdy nie ustalono podmiotu odpowiedzialnego za zagospodarowanie zatrzymanych odpadów, podmiot wykonujący transport odpadów jest obowiązany do zagospodarowania odpadów na własny koszt.



Magazynowanie odpadów

Art. 25 ust. 2 Magazynowanie odpadów odbywa się na terenie, do którego posiadacz odpadów ma tytuł prawny.

3. Magazynowanie odpadów jest prowadzone wyłącznie w ramach wytwarzania, zbierania lub przetwarzania odpadów.

4. Odpady mogą być magazynowane, jeżeli konieczność magazynowania wynika z procesów technologicznych lub organizacyjnych i nie przekracza terminów uzasadnionych zastosowaniem tych procesów:

1 rok – w przypadku magazynowania odpadów niebezpiecznych, odpadów palnych, niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych i odpadów pochodzących z przetworzenia odpadów komunalnych,

3 lata – w przypadku magazynowania pozostałych odpadów.

6a. Posiadacz odpadów obowiązany do uzyskania zezwolenia na zbieranie odpadów lub zezwolenia na przetwarzanie odpadów, pozwolenia na wytwarzanie odpadów uwzględniającego zbieranie lub przetwarzanie odpadów lub pozwolenia zintegrowanego uwzględniającego zbieranie lub przetwarzanie odpadów, prowadzący magazynowanie odpadów lub zarządzający składowiskiem odpadów jest obowiązany do prowadzenia wizyjnego systemu kontroli miejsca magazynowania lub składowania odpadów.



Monitoring odpadów

Art. 25 ust. 6c Posiadacz odpadów obowiązany do uzyskania zezwolenia (...) lub pozwolenia (...) udostępnia utrwalony obraz lub jego kopię na żądanie organu uprawnionego do kontroli działalności w zakresie gospodarki odpadami, sądu, prokuratury, Policji, Krajowej Administracji Skarbowej, Straży Granicznej, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego lub Centralnego Biura Antykorupcyjnego.

6f. W przypadku magazynowania lub składowania następujących odpadów palnych:

- 1) paliwo alternatywne oraz odpady przeznaczone bezpośrednio do produkcji takiego paliwa,
 - 2) papier oraz tektura,
 - 3) tekstylia,
 - 4) odpady wielkogabarytowe, z wyłączeniem odpadów metali,
 - 5) tworzywa sztuczne, w tym folia, oraz opony i inne odpady z gumy,
 - 6) drewno i odpady drewnopochodne,
 - 7) odpady pochodzące z przetwarzania odpadów komunalnych, z wyłączeniem odpadów pochodzących z termicznego przetwarzania odpadów,
 - 8) odpady wielomateriałowe złożone z materiałów, o których mowa w pkt 2, 3, 5 lub 6
- posiadacz odpadów obowiązany do uzyskania zezwolenia (...) zapewnia

wojewódzkiemu inspektorowi ochrony środowiska właściwemu (...) dostępność obrazu z wizyjnego systemu kontroli tego miejsca w czasie rzeczywistym przez system teleinformatyczny.



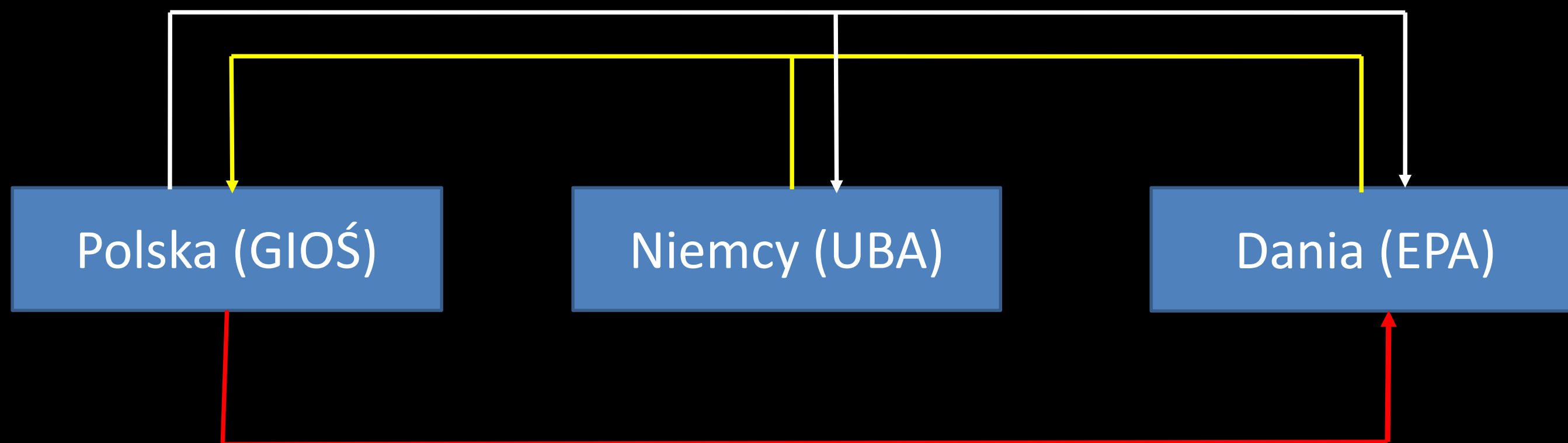
Międzynarodowe przemieszczanie odpadów






- Konwencja Bazylejska o kontroli transgranicznego przemieszczania i usuwania odpadów niebezpiecznych, sporządzona w Bazylei dnia 22 marca 1989 r. (Dz. U. z dnia 27 lutego 1995 r.)
- Rozporządzenie (WE) NR 1013/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 14 czerwca 2006 r. w sprawie przemieszczania odpadów (Dz. U. L 190 z 12.7.2006, s. 1)
- Ustawa z dnia 29 czerwca 2007 r. o międzynarodowym przemieszczaniu odpadów (Dz. U. z 2007 r. Nr 124, poz. 859 z późn. zm.)



Międzynarodowe przemieszczanie odpadów



- 1. Pytanie o zgodę 
- 2. Odpowiedź urzędów 
- 3. Transport odpadów 





GLÓWNY INSPEKTOR OCHRONY ŚRODOWISKA

URZĄD MIASTA I GMINY
Mirsk

Wypłynięcie
22. 07. 2019
L. dz. 6544/2019
DATA

P. Szabla

Warszawa, dn. 18. 07. 2019 r.

DKGO-442/DE1350/183358/36/5/19/wo

DECYZJA

Na podstawie art. 9 ust. 1 litera b i art. 10 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 1013/2006 z dnia 14 czerwca 2006 r. w sprawie przemieszczania odpadów (Dz.U. L 190 z 12.7.2006), art. 4 pkt 1 i art. 6 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 29 czerwca 2007r. o międzynarodowym przemieszczaniu odpadów (Dz.U. z 2018 r. poz. 992) oraz na podstawie art. 104 k.p.a (Dz. U. z 2017 r., poz. 1257),

ORZEKAM

- Zezwalam firmie Eigensche Trocken -und Umwelttechnik GmbH, z siedzibą pod adresem: Grosse Seite 67, D-02748 Bernstadt, Niemcy, na przywóz 30 000 ton odpadów w postaci pyłów gazów odlotowych, oznaczonych kodem 10 09 10 zgodnie z Europejskim Katalogiem Odpadów (OJ L. 203, 28. 07. 2001, p.18) oraz niewymienionych w żadnym z załączników do rozporządzenia (WE) nr 1013/2006, z Niemiec do Polski.
- Odbiorcą odpadów będzie firma PRI-BAZALT Rekultywacja Sp. z o.o., z siedzibą pod adresem: Rębiszów 200, 59-630 Mirsk.
- Powyższe odpady zostaną poddane operacji odzysku o kodzie R5 poza instalacją poprzez wypełnienie wyrobiska poeksploatacyjnego na działce nr: 199/4, obręb Proszowa, Gmina Mirsk, przez firmę PRI-BAZALT Rekultywacja Sp. z o.o., z siedzibą pod adresem: Rębiszów 200, 59-630 Mirsk.
- W trakcie realizacji niniejszego zezwolenia wysyłający jest uprawniony do realizacji maksymalnie 1200 transportów z częstotliwością pozwalającą odbiorcy odpadów na dotrzymanie warunków posiadanego zezwolenia dotyczącego operacji odzysku o kodzie R5 poza instalacją poprzez wypełnienie wyrobiska poeksploatacyjnego na działce nr: 199/4, obręb Proszowa, Gmina Mirsk, przez firmę PRI-BAZALT

ZAŁĄCZNIK VII

INFORMACJA DOŁĄCZONA DO PRZEMIESZCZANYCH ODPADÓW ZGODNIE Z ART. 3 UST. 2 I 4

Informacja o przesyłce ⁽¹⁾

1. Osoba, która zorganizowała przemieszczenie Nazwa, nazwisko: Adres : Osoba wyznaczona do kontaktów: Tel.: Faks: Adres e-mail:		2. Importer/odbiorca Nazwa, nazwisko: Adres : Osoba wyznaczona do kontaktów: Tel.: Faks: Adres e-mail:	
3. Rzeczywista ilość: Tona (Mg): m ³ :		4. Rzeczywista data przemieszczenia:	
5.a) Pierwszy przewoźnik (2) Nazwa, nazwisko: Adres : Osoba wyznaczona do kontaktów: Tel.: Faks: Adres e-mail: Środki transportu: Data przekazania: Podpis:	5.b) Drugi przewoźnik Nazwa, nazwisko: Adres : Osoba wyznaczona do kontaktów: Tel.: Faks: Adres e-mail: Środki transportu: Data przekazania: Podpis:	5.c) Trzeci przewoźnik Nazwa, nazwisko: Adres : Osoba wyznaczona do kontaktów: Tel.: Faks: Adres e-mail: Środki transportu: Data przekazania: Podpis:	
6. Wytwórca odpadów (3) Producent pierwotny, nowy producent lub podmiot zbierający: Nazwa, nazwisko: Adres : Osoba wyznaczona do kontaktów: Tel.: Faks: Adres e-mail:		8. Proces odzysku (lub, jeśli dotyczy, proces unieszkodliwiania w przypadku odpadów określonych w art. 3 ust. 4): kod R/kod D: 9. Zwyczajowa nazwa odpadów: 10. Kod identyfikacyjny odpadów (wpisać odpowiednie kody): (i) Załącznik IX do konwencji bazylejskiej; (ii) Klasyfikacja OECD (jeśli inny niż w pkt (i)); (iii) Załącznik IIIA (4); (iv) Załącznik IIIB (5); (v) Wykaz odpadów WE; (vi) Kod krajowy:	
7. Instalacja odzysku Nazwa: Adres : Osoba wyznaczona do kontaktów: Tel.: Faks: Adres e-mail:		11. Państwa zainteresowane: Wyzwozu/wysyłki: Tranzytu: Przywozu/przeznaczenia:	
12. Oświadczenie osoby, która zorganizowała przemieszczenie: Oświadczam, że zgodnie z moją najlepszą wiedzą powyższe informacje są wyczerpujące i poprawne. Oświadczam także, że z odbiorcą zawarta została pisemnie zobowiązująca umowa (niewymagane w przypadku odpadów określonych w art. 3 ust. 4): Nazwisko: Data: Podpis:			
13. Podpis po otrzymaniu przesyłki z odpadami przez odbiorcę: Nazwisko: Data: Podpis:			
WYPEŁNIA INSTALACJA ODZYSKU LUB LABORATORIUM: 14. Przesyłka otrzymana przez instalację odzysku lub laboratorium Ilość: Tona (Mg): m ³ : Nazwisko: Data: Podpis:			

- (1) Informacja dołączona do przemieszczanych odpadów z zielonego wykazu przeznaczonych do odzysku lub analiz laboratoryjnych na mocy rozporządzenia (WE) nr 1013/2006. W celu wypełnienia niniejszego dokumentu zobacz również odpowiednie szczegółowe wskazówki zawarte w załączniku IC do rozporządzenia (WE) nr 1013/2006.
- (2) Jeśli jest więcej niż trzech przewoźników, należy załączyć informacje wymagane w polach 5 a), b), c).
- (3) Jeśli osoba, która zorganizowała przemieszczenie, nie jest wytwórcą lub podmiotem zbierającym, należy przedstawić informacje dotyczące wytwórcy lub podmiotu zbierającego.
- (4) Należy zastosować odpowiedni/odpowiednie kod/kody określony/określone w załączniku IIIA, wymienione w odpowiedniej kolejności. Niektóre kody konwencji bazylejskiej, takie jak B1100, B3010 i B3020, są ograniczone do konkretnych strumieni odpadów, zgodnie z załącznikiem IIIA.
- (5) Należy zastosować kody BEU wymienione w załączniku IIIB do rozporządzenia (WE) nr 1013/2006.

1666

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA INFRASTRUKTURY¹⁾

z dnia 28 września 2005 r.

w sprawie wykazu przedmiotów wyposażenia i części wymontowanych z pojazdów, których ponowne użycie zagraża bezpieczeństwu ruchu drogowego lub negatywnie wpływa na środowisko^{2),3)}

Na podstawie art. 66 ust. 9 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. — Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2005 r. Nr 108, poz. 908, z późn. zm.⁴⁾) zarządza się, co następuje:

których ponowne użycie zagraża bezpieczeństwu ruchu drogowego lub negatywnie wpływa na środowisko, stanowiący załącznik do rozporządzenia.

§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

§ 1. Rozporządzenie określa wykaz przedmiotów wyposażenia i części wymontowanych z pojazdów,

Minister Infrastruktury: K. Opawski

- ¹⁾ Minister Infrastruktury kieruje działem administracji rządowej — transport, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 4 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 11 czerwca 2004 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Infrastruktury (Dz. U. Nr 134, poz. 1429).
- ²⁾ Niniejsze rozporządzenie w zakresie swojej regulacji wdraża postanowienia art. 7 ust. 1 dyrektywy 2000/53/WE z dnia 18 września 2000 r. w sprawie pojazdów wycofanych z eksploatacji (Dz.Urz. WE L 269) zmienionej decyzją Komisji Europejskiej z dnia 27 czerwca 2002 r. (Dz.Urz. WE L 170 z 29.06.2002). Dane dotyczące aktów prawa Unii Europejskiej ogłoszonych przed dniem 1 maja 2004 r., zamieszczone w niniejszym rozporządzeniu, dotyczą ogłoszenia tych aktów w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej — polskie wydanie specjalne.
- ³⁾ Niniejsze rozporządzenie zostało notyfikowane Komisji Europejskiej w dniu 18 maja 2005 r., pod numerem 2005/0224/PL, zgodnie z § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039 oraz z 2004 r. Nr 65, poz. 597), które wdraża dyrektywę 98/34/WE z dnia 22 czerwca 1998 r. ustanawiającą procedurę udzielania informacji w zakresie norm i przepisów technicznych (Dz.Urz. WE L 204 z 21.07.1998 r., z późn. zm.).
- ⁴⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2005 r. Nr 109, poz. 925, Nr 175, poz. 1462, Nr 179, poz. 1486 i Nr 180, poz. 1494 i 1497.

Załącznik do rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 28 września 2005 r. (poz. 1666)

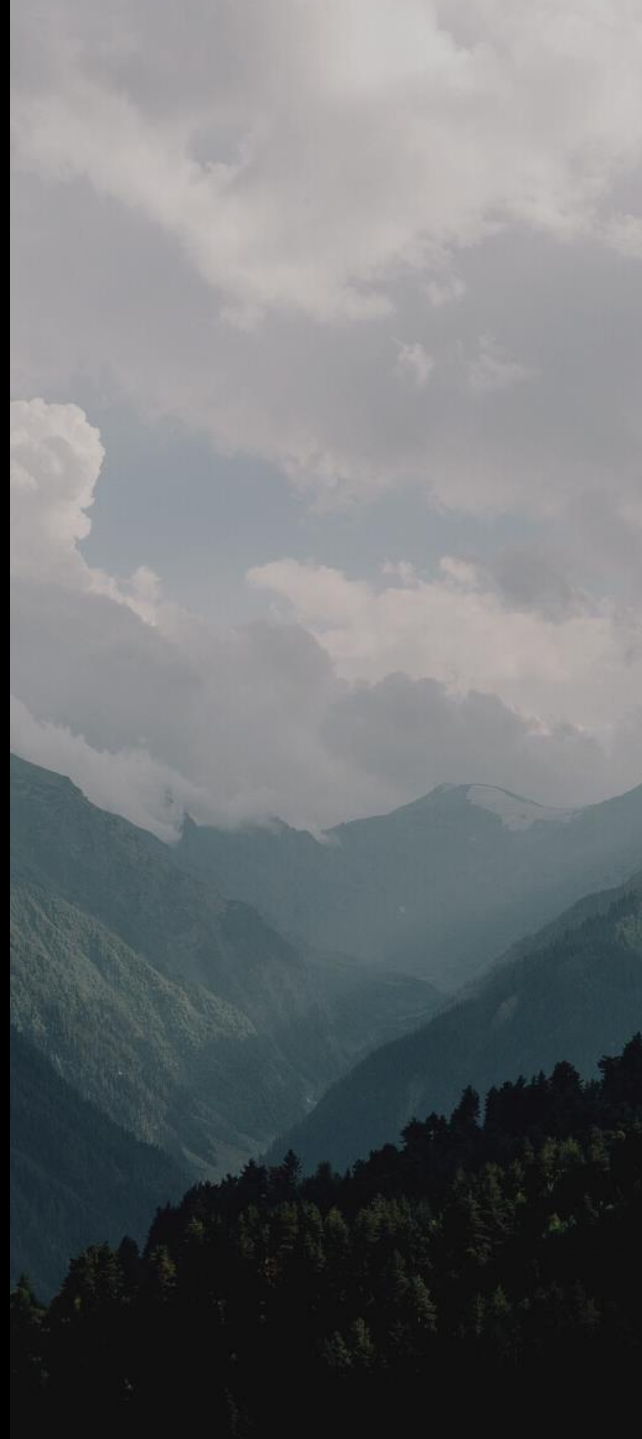
WYKAZ PRZEDMIOTÓW WYPOSAŻENIA I CZĘŚCI WYMONTOWANYCH Z POJAZDÓW, KTÓRYCH PONOWNE UŻYCIE ZAGRAŻA BEZPIECZEŃSTWU RUCHU DROGOWEGO LUB NEGATYWNIE WPŁYWA NA ŚRODOWISKO

Lp.	Przedmioty wyposażenia i części
1	Poduszki powietrzne z aktywatorami pirotechnicznymi, jednostkami kontroli elektronicznej i czujnikami
2	Klocki, szczęki hamulcowe
3	Przewody i uszczelnianie układu hamulcowego
4	Tłumiki układu wydechowego
5	Przeguby układu kierowniczego i zawieszenia
6	Fotele zintegrowane z pasami bezpieczeństwa lub poduszkami powietrznymi
7	Układ blokady kierownicy
8	Immobilisery wraz z transponderami sterowania elektrycznego
9	Urządzenia przeciwwłamaniowe i alarmowe
10	Elementy elektryczne i elektroniczne układów bezpieczeństwa jazdy (w szczególności: ABS, ASR)
11	Przewody paliwowe
12	Filtry jednorazowe i wkłady filtra

Międzynarodowe przemieszczanie odpadów



- Lista bursztynowa, czyli odpady niebezpieczne opisane w wykazie A załącznika numer V do rozporządzenia 1013/2006 oraz aneksie VIII do Konwencji bazylejskiej;
- Lista zielona, czyli odpady inne niż niebezpieczne opisane w wykazie B załącznika numer V do rozporządzenia 1013/2006 oraz aneksie IX do Konwencji bazylejskiej.
- Katalog odpadów – kody z gwiazdkami i bez gwiazdek:
A1180 – 16 02 09*, 16 02 10*, 16 02 11*, 16 02 12* 16 02 13*, 16 02 15*
B1110 – 16 02 14, 16 02 16



Podmiot korzystający ze środowiska

Art. 3 ust. 1 pkt 20 POŚ - podmiot korzystający ze środowiska – rozumie się przez to:

- a) przedsiębiorcę w rozumieniu przepisów ustawy Prawo przedsiębiorców oraz przedsiębiorcę zagranicznego, a także osoby prowadzące działalność wytwórczą w rolnictwie w zakresie upraw rolnych, chowu lub hodowli zwierząt, ogrodnictwa, warzywnictwa, leśnictwa i rybactwa śródlądowego,
- b) jednostkę organizacyjną niebędącą przedsiębiorcą w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców,
- c) osobę fizyczną niebędącą podmiotem, o którym mowa w lit. a, korzystającą ze środowiska w zakresie, w jakim korzystanie ze środowiska wymaga pozwolenia;



Stawki opłat za gospodarcze korzystanie ze środowiska

Monitor Polski

– 11 –

Poz. 866

II. JEDNOSTKOWE STAWKI OPŁATY ZA UMIESZCZENIE ODPADÓW NA SKŁADOWISKU NA ROK 2020

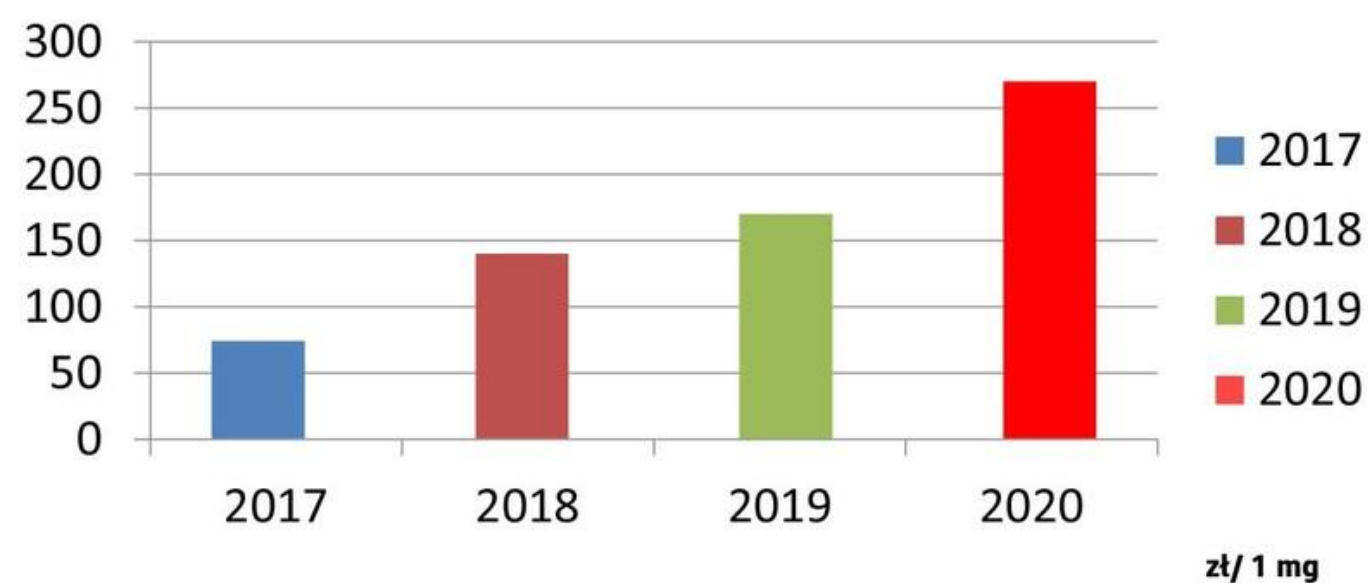
Lp.	Kod odpadów	Grupy, podgrupy i rodzaje odpadów	Jednostkowa stawka opłaty w zł/Mg
1	2	3	4
1	01	Odpady powstające przy poszukiwaniu, wydobywaniu, fizycznej i chemicznej przeróbce rud oraz innych kopalin	
2	01 01	Odpady z wydobywania kopalin	
3	01 01 01	Odpady z wydobywania rud metali (z wyłączeniem 01 01 80)	20,35
4	01 01 02	Odpady z wydobywania kopalin innych niż rudy metali	13,13
5	01 01 80	Odpady skalne z górnictwa miedzi, cynku i ołowiu	13,13
6	01 03	Odpady z fizycznej i chemicznej przeróbki rud metali	
7	01 03 04*	Odpady z przeróbki rud siarczkowych powodujące samoczynne zakwaszenie środowiska w czasie składowania	65,32
8	01 03 05*	Inne odpady poprzarobcze zawierające substancje niebezpieczne (z wyłączeniem 01 03 80)	65,32
9	01 03 06	Inne odpady poprzarobcze niż wymienione w 01 03 04, 01 03 05, 01 03 80 i 01 03 81	20,34
10	01 03 07*	Inne odpady zawierające substancje niebezpieczne z fizycznej i chemicznej przeróbki rud metali	65,32
11	01 03 08	Odpady w postaci pyłów i proszków inne niż wymienione w 01 03 07	20,35
12	01 03 09	Czerwony szlam powstający przy produkcji tlenku glinu inny niż wymieniony w 01 03 10	20,35
13	01 03 10*	Czerwony szlam powstający przy produkcji tlenku glinu zawierający substancje stwarzające zagrożenie inny niż odpady wymienione w 01 03 07	65,32
14	01 03 80*	Odpady z flotacyjnego wzbogacania rud metali nieżelaznych zawierające substancje niebezpieczne	60,06
15	01 03 81	Odpady z flotacyjnego wzbogacania rud metali nieżelaznych inne niż wymienione w 01 03 80	11,59



Opłata maszałkowska

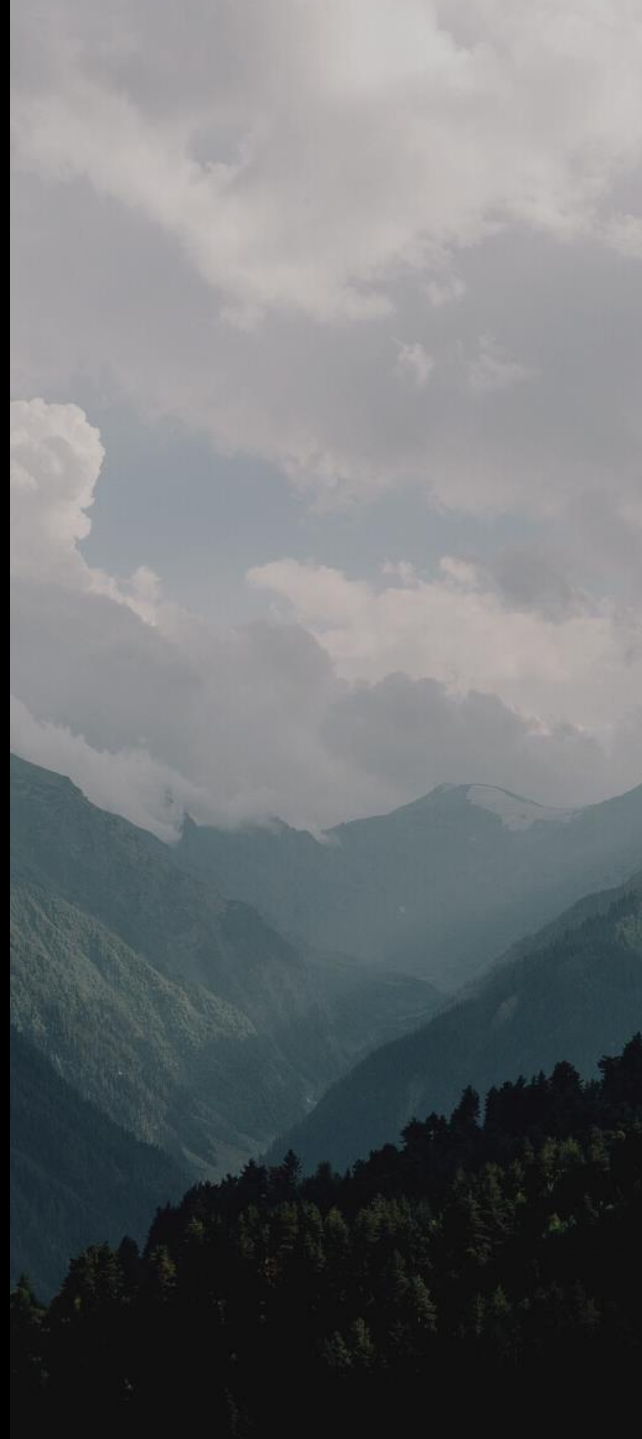
Powody wzrostu opłaty za śmieci

wzrost opłaty „marszałkowskiej”



W okresie od 2017 r. do 2020 r. wzrost opłaty
„marszałkowskiej” z tytułu składowania odpadów o
O wysokości opłaty decyduje Minister Środowiska

263%



Posiadacz odpadu

Art. 3 ust. 1 pkt 19 ustawy o odpadach – posiadacz odpadów – rozumie się przez to wytwórcę odpadów lub osobę fizyczną, osobę prawną oraz jednostkę organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej będące w posiadaniu odpadów; domniemywa się, że władający powierzchnią ziemi jest posiadaczem odpadów znajdujących się na nieruchomości;









Straty dla budżetu państwa



Kod odpadu: 19 12 12 lub 20 03 01

Opłata środowiskowa (marszałkowska) za 2020 rok wynosi 270 zł/Mg

Znaczna szkoda: $200\ 000\ \text{zł} : 270\ \text{zł/Mg} = 740\ \text{Mg}$

Liczba transportów: $740\ \text{Mg} : 25\ \text{Mg} = 30$

Rynkowa wartość przyjęcia Mg odpadów do składowania w 2020 r. wynosi ok. 710 zł

Podatek VAT od masy 740 Mg = 42 000 zł

Podatek CIT od masy 740 Mg = 5200 zł

Łączna suma strat od 740 Mg odpadów: **247 200 zł**

Straty dla budżetu państwa



Kod odpadu np. 07 07 03* lub 08 03 12*

Opłata środowiskowa (marszałkowska) za 2020 rok wynosi 171,55 zł/Mg

Znaczna szkoda: $200\ 000\ \text{zł} : 171,55\ \text{zł/Mg} = 1166\ \text{Mg}$

Liczba transportów: $1166\ \text{Mg} : 25\ \text{Mg} = 46$

Rynkowa wartość przyjęcia Mg odpadów do spalania w zależności od składu chemicznego w 2020 r. wynosi od 2 000 zł do 10 000 zł. Dla obliczeń przyjęto średnią wartość 5 000 zł

Podatek VAT do masy 1166 Mg = 466 000 zł

Podatek CIT od masy 1166 Mg = 57 000 zł

Łączna suma strat od 1166 Mg odpadów: **723 000 zł**



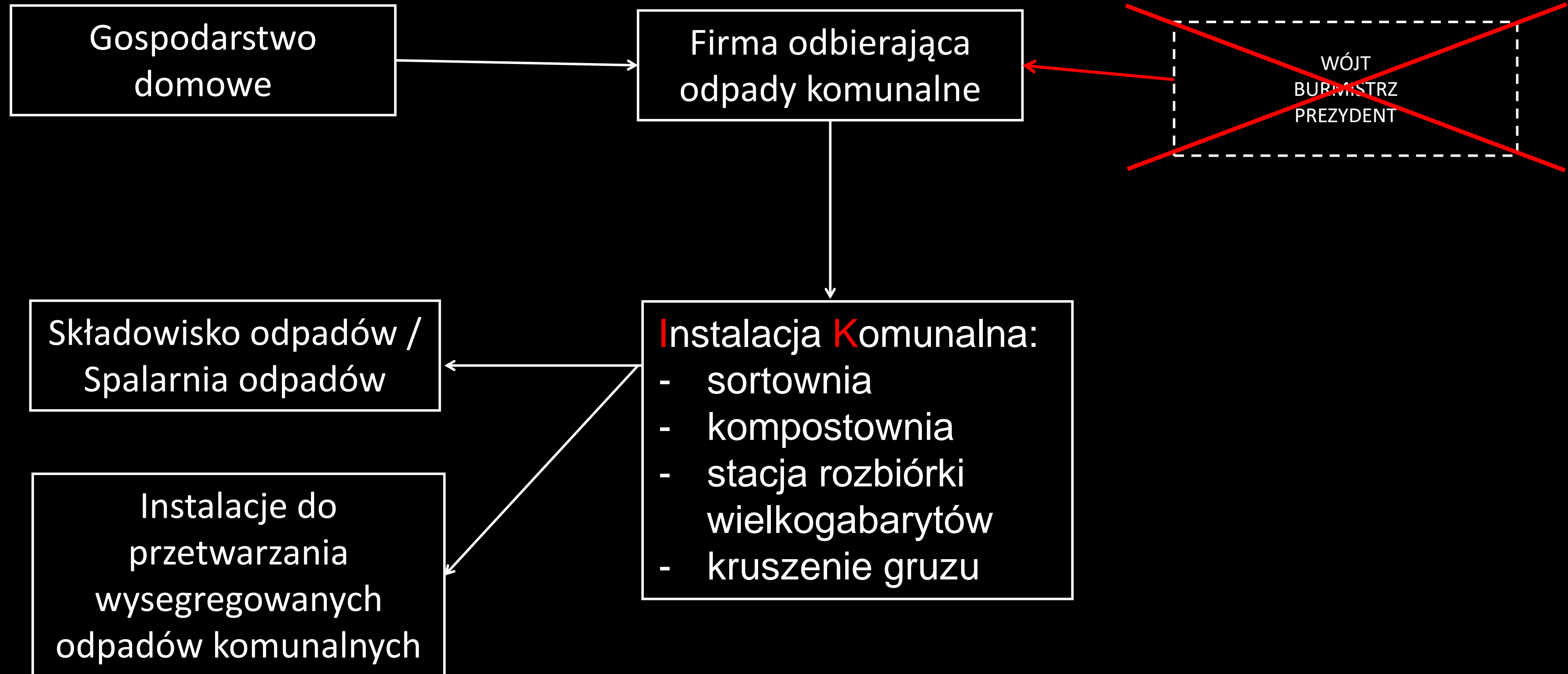
Zmiana klasyfikacji odpadów komunalnych

Kod i rodzaj odpadu	Stawka opłaty marszałkowskiej w zł / Mg				
	2016	2017	2018	2019	2020
19 12 12 – inne odpady (w tym zmieszane substancje i przedmioty) z mechanicznej obróbki odpadów inne niż wymienione w 19 12 11	74,26	74,26	140	170	270
20 03 01 – niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	120,76	120,76	140	170	270



Pożary miejsc magazynowania odpadów

Kod i rodzaj odpadu	Stawka opłaty marszałkowskiej w zł / Mg				
	2016	2017	2018	2019	2020
15 01 02 – Opakowania z tworzyw sztucznych	120,76	120,76	170	220	270
16 81 – Odpady powstałe w wyniku wypadków i zdarzeń losowych					
16 81 01* – Odpady wykazujące właściwości niebezpieczne	63,03	63,03	63,03	64,29	65,32
16 81 02 – Odpady inne niż wymienione w 16 81 01*	19,64	19,64	19,64	20,03	20,35



Porzucona frakcja podsitowa po MBP



Paliwo alternatywne - RDF

- Papier, tekstylia, tworzywa sztuczne, guma, drewno





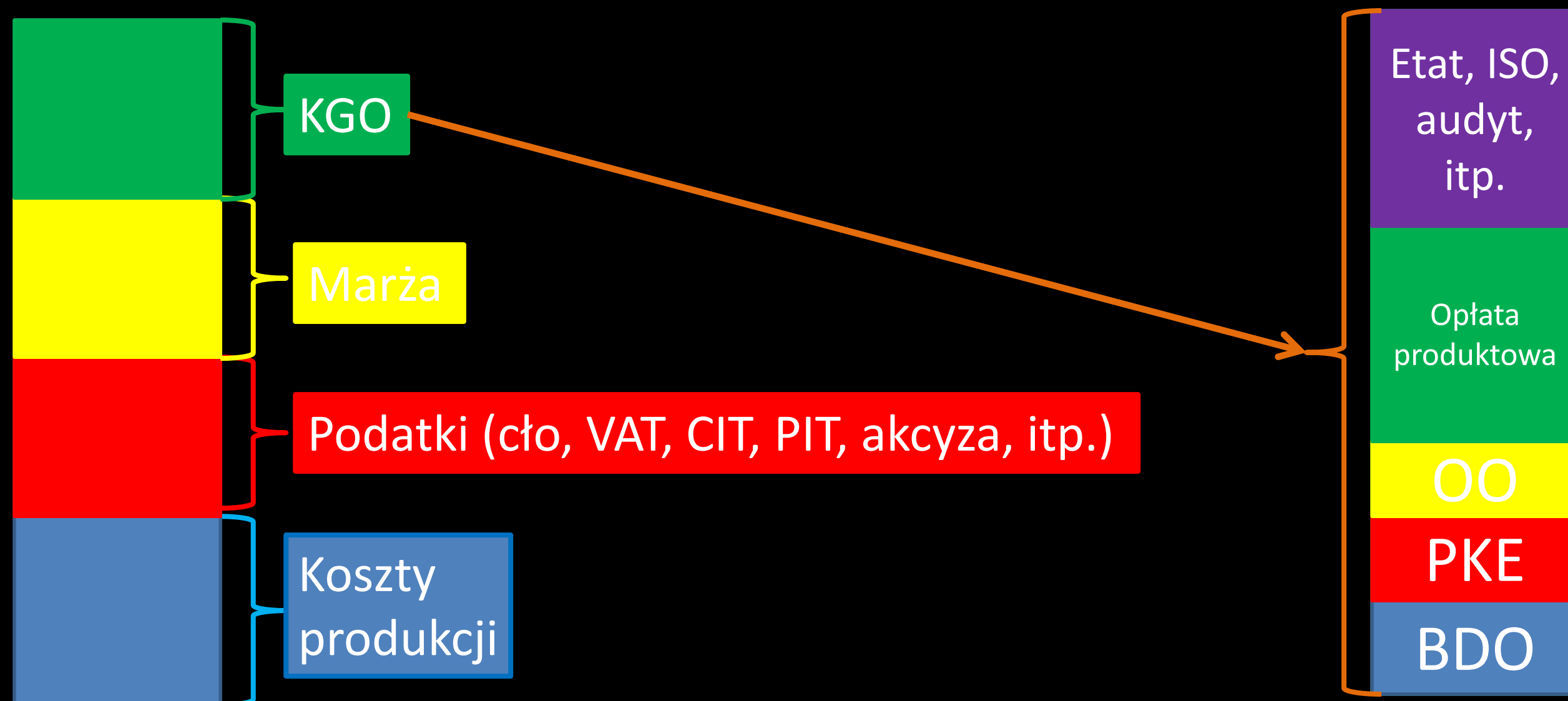
Koszty gospodarowania odpadami (KGO)

Art. 22 ustawy o odpadach

Koszty gospodarowania odpadami są ponoszone przez pierwotnego wytwórcę odpadów lub przez obecnego lub poprzedniego posiadacza odpadów. W przypadkach określonych w przepisach odrębnych koszty gospodarowania odpadami ponosi producent produktu lub podmiot wprowadzający produkt na terytorium kraju, określony w tych przepisach.



Koszty gospodarowania odpadami





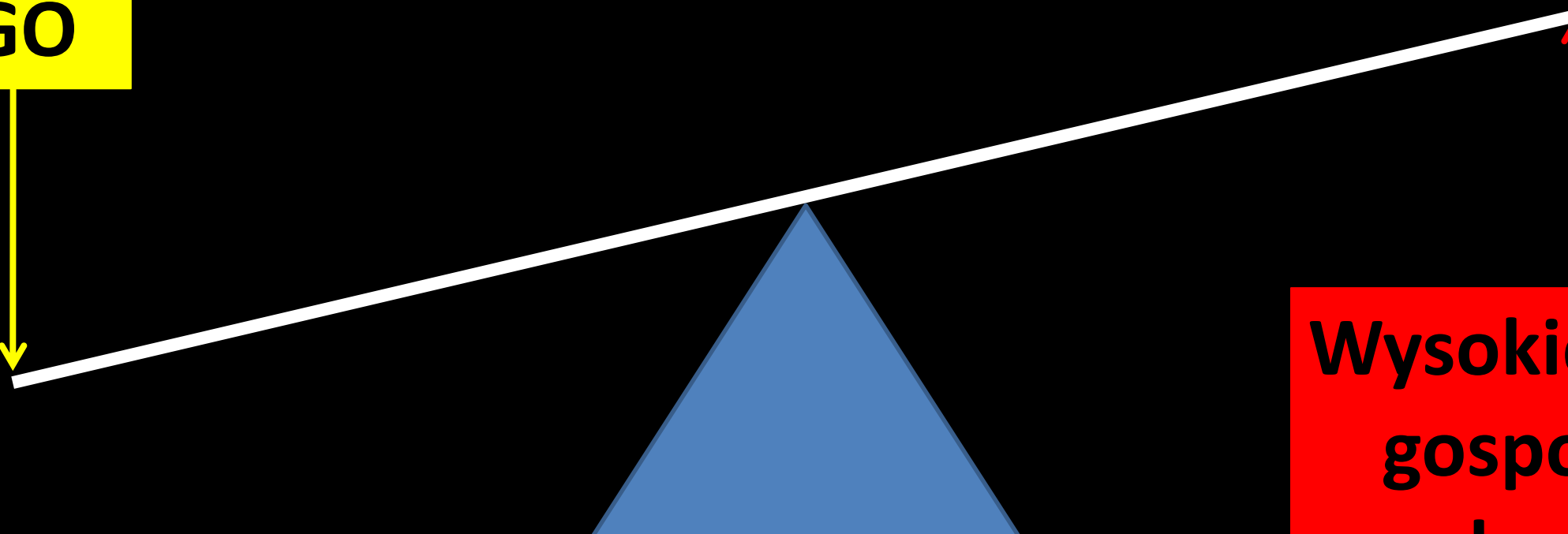
Przyczyny pożarów

- Zamknięcie rynku chińskiego przed odpadami z tworzyw sztucznych z UE;
- Nadprodukcja odpadów opakowaniowych związana z masową konsumpcją i wzrostem zamożności Polaków;
- Brak spalarni i współspalarni odpadów;
- Polityka klimatyczno – energetyczna UE i brak możliwości finansowania spalarni i współspalarni odpadów z funduszy UE w ramach nowej perspektywy budżetowej;
- Sprzedaż mienia komunalnego (m. in. ciepłownie miejskie) i niechęć ze strony nowych właścicieli do finansowania ich modernizacji i przystosowania do spalania RDF;
- Niskie nakłady ze strony NFOŚiGW do budowy nowych spalarni i współspalarni odpadów;
- Problemy technologiczne z recyklingiem tworzyw sztucznych;
- Zachwiana ekonomika systemu gospodarki odpadami komunalnymi i poużytkowymi;
- Niechęć wprowadzających opakowania i produkty w opakowaniach do finansowania zagospodarowania odpadów.



Ekonomika systemu

**Niskie
koszty
KGO**



**Wysokie koszty
gospodarki
odpadami
komunalnymi**





**JAK NIE
WIADOMO O CO
CHODZI, TO...**



#ChronimyŚrodowisko
